

Dobřichovické Kukátko

Čtvrtletník aneb čtvero ročních dob v životě věcí, slov, nápadů, zvířat, lidí.

Karel IV. a Enea Silvio • J. A. Komenský • Trénink paměti
Jak na skoliózu? • **Z historie dobřichovické školy** • Jaroslav
Šaroun a Ivan Douda • **Kultura o Vánocích i na jaře** • Sport

STAVEBNÍ MATERIÁLY Dobřichovice, Pražská 819 ROZVOZ A SKLÁDÁNÍ ZAKOUPENÉHO MATERIÁLU

Provozní doba: Po-Pá: 7-12 13-16, So: 8-11

721 554 000 | 257 710 141

dobrichovice@stavebniprodej.cz | www.stavebniprodej.cz

Nabízíme v Dobřichovicích využití

• DVOU RŮZNÝCH SPOLEČENSKÝCH SÁLŮ •

**Možnost pořádání menších koncertů, divadelních představení,
společenských akcí, školení, seminářů, kurzů tance či jiných aktivit,
obchodních a prezentačních akcí**

PRONÁJEM SÁLU DR. FÜRSTĚ:

pronájem sálu bez přilehlé místnosti – velikost sálu 78 m ²	200,- Kč/hod.
pronájem sálu včetně přilehlé místnosti (sál s jevištěm) – 104 m ²	250,- Kč/hod.
pronájem piana	50,- Kč/hod.
pronájem židlí – vybavení sálu jako hlediště	50,- Kč/hod.
pronájem skládacích stolů	50,- Kč/hod.
provozní a cenové podmínky při déletrvajících akcích	individuální dohoda

PRONÁJEM SÁLU REZIDENCE ZELENÝ OSTROV (DOB CENTRUM):

pronájem sálu o velikost 100 m ² se zázemím (kuchyně, WC, hala)	300,- Kč/hod.
(vybavením vhodné pro komornější akce, bez podla, max 40 židlí)	

Bližší informace:

Diman s.r.o., DOB-Invest a.s., Za Mlýnem 2, 252 29 Dobřichovice
Ing. Magda Havlíková tel.: 602 660 960, 257 710 735, Za Mlýnem 888, Dobřichovice

JEŠTĚ JEDNOU S KARLEM IV. A ENEOU SILVIEM PICCOLOMINIM

Karel dostal při křtu jméno Václav, které bylo při biřmování změněné francouzským králem Karlem, u něhož strávil první dětská léta. Karel byl člověk velkých činů, jenž proslavil české království jak péčí o náboženství, tak starostí o zákony a dobré mravy. V Praze založil učení sedmera svobodných umění, Nové Město dal obehnat hradbami, velkolepě postavil královský palác, založil mnoho klášterů, vystavěl podivuhodné hrady a celému království zabezpečil mír. Jakmile se stal císařem, znovu vstoupil do Itálie a podmanil si Lombardii. Ghibellinům, kteří již dříve odešli z Florencie do vyhnanství, vrátil jejich postavení a Guelfy vyhnal. Ostatním částem Etrurie dal zákony podle svého uvážení. Byl korunován v Římě s velkolepou nádherou. Novotáře, jejichž názory odporovaly církvi, vydal k potrestání papeži. Svému bratru Janovi svěřil vládu na Moravě. Vyšehrad opevnil novými hradbami a baštami. Tělo svatého Víta přinesl do Prahy. Most přes Vltavu v Praze, který se za povodní zřítil, dal znovu postavit. Pražský kostel povýšil na metropolitní; dříve byl podroben mohutnému arcibiskupovi.

Byl by to býval vskutku slavný císař, kdyby byl nevyhledával spíše slávu českého království než římského císařství. Jeho jméno poskvnilo nemálo také, že se pokusil, ještě za svého života, a to za úplatek, ustanovit svým nástupcem na císařském trůně svého staršího syna Václava. Když totiž pro to nebylo možno kurfiřty lehce získat, nabyl za úplatek toho, čeho nemohl dosáhnout poctivě, neboť slíbil každému kurfiřtu sto tisíc zlatých. Když je nemohl hotově vyplatit, zastavil jim k trvalé škodě císařství obecné poplatky Římské říše. Tím byla římská moc obrácena vniveč a potom už císařství nemohlo pozvednout hlavu, protože kurfiřti všechno drželi pro sebe a zavázali císaře přísahou, že zástavy neodvolá. Druhý Karlov syn Zikmund byl přijat uherským králem Ludvíkem za budoucího nástupce, a když tam konečně získal korunu, bojoval šťastně proti Turkům a třicet dva tureckých pašů dal popravit sekerou. Vzbouřeným lidem byl zajat a dán pod dozor vdově, jejíhož manžela dal zabít; díky své výmluvnosti dosáhl svobody a bojem získal vládu zpět. V ní zakusil štěstí i neštěstí a vynikl jako slavný muž.

Pro jarní zastavení jsme se opět obrátili k odkazu Karla IV., jehož velké jubileum – sedmisetleté výročí narození – jsme vzpomínali v loňském roce a také připomněli v prvních třech číslech loňského ročníku. Vracíme se k zajímavému historickému hodnocení této významné historické osobnosti. Znovu jsme zalistovali v již dvakrát použitém prameni, totiž v textu italského historika, de facto již humanisty, diplomata, theologa Eney Silvia Piccolominiho (1405 – 1462), rodáka ze Sieny a pozdějšího papeže Pia II., jenž je pro nás znám i díky sporům s českými nekatolíky. (https://cs.wikipedia.org/wiki/Pius_II.) Znovu připomeňme, že Enea Silvio byl v jedné z etap své kariéry v diplomatických službách císaře Fridricha III. a dostal se do kontaktu s řadou českých šlechticů i do Českého království. Opět čerpáme z jednoho z jeho nejznámějších latinsky psaných děl, jehož titul je Historia Bohemica (Historie česká). Proslavilo se m. j. i tím, že jde de facto o jedno z prvních humanisticky pojatých děl věnovaných zaalpské zemi, navíc dílo spolehlivě nejčtenější, tedy (řečeno současnou optikou) nejúspěšnější. Vzniklo r. 1457, dochováno je pouze v rukopisných opisech autorova originálu a v tiscích ze závěru 15. stol., které byly vydány až po autorově smrti.

Čerpali jsme z novodobého českého vydání latinského textu kroniky s paralelním překladem: Aeneae Silvii Historia Bohemica – Enea Silvio, Historie česká. Latinský text připravili a do češtiny přeložili Dana Martinková, Alena Hadravová a Jiří Matl. Vydalo nakl. KLP – Koniasch Latin Press v Praze r. 1998. Ukázku z kapitoly XXXIII najdete na s. 85 a 87.

redakce

DO JARA! DO VELIKONOC!

Milé čtenářky, milí čtenáři, slunovrat máme za sebou a dny se dlouží. V kostech už cítíme, že jaro a sluníčko už nejsou daleko. Země voní, vítr také, sluníčko už má sílu. Už je to tady! A Velikonoce skoro za dveřmi!

S jarem ale přilétá také jarní Kukátka. A začínáme 33. ročník! Co jsme pro Vás připravili? Je toho zase docela fůra. V úvodu se podíváme opět do prostoru bývalého křižovnického statku. Pak nastane stříh a vzpomene na historickou osobnost, jejíž odkaz je stále aktuální. Možná si mnozí z Vás vzpomene na vynikající pásmo Alfréda Strejčka a kytaristy Štěpána Raka Vivat Comenius! Ano, Jan Amos Komenský, myslitel, učenec, nesmírně silná, ale i tragická osobnost naší národní kultury. K tomu přidáme Den učitelů a něco zásadních pravidel pro úspěšnou pedagogickou kariéru. Vrátime se opět k práci se seniory a k trénování paměti. Nabídneme také úvahu o různosti a vzdělávání. A pak je tu téma duše a těla. Tentokrát přinášíme velice zajímavý článek o skolióze. K tomu ještě malé povzbuzení k jarnímu rozhýbání.

Kukátka se věnuje systematicky také osobnostem žijícím kolem nás. Tentokrát si budete moci přečíst o psychologovi PhDr. Ivanu Doudovi a o musikantovi a včelaři Prof. Jaroslavu Šarounovi. K tomu přidáme opět kulturní přehled na jaro, pozvánky na akce i zprávy o tom, co se událo. Vše zakončíme jako obvykle sportem, tentokrát představíme také golf v textu, jenž je v podstatě také komerční prezentací. Přejeme Vám klidné předjarní dny a dobré počtení!

J. Matl a redakce

Znovu děkujeme za všechny Vaše ohlasy a těšíme se na další. Na způsobu distribuce tištěné verze Kukátka se nadále nic

nemění. Kromě tištěné podoby (na náklady vydavatele dojde do všech dobřichovických domovních schránek) rozesíláme Kukátka též elektronicky ve formátu pdf. Jakýkoliv nový zájemce může o tuto formu požádat. Naopak, nepřejete-li si Kukátka dostávat v elektronické podobě, samozřejmě Vás ze seznamu adresátů vyřadíme.

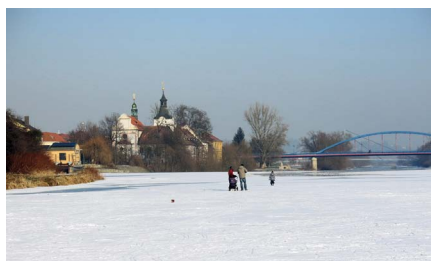
Pokud jde o elektronické verze příspěvků, posílejte je na redakční e-mailovou adresu kukatko@dobrich.cz. Dovolujeme si však požádat, abyste svůj text nijak speciálně neformatovali, ulehčí nám to naše vlastní zpracování textu. Rovněž nám usnadní práci, jsou-li zaslané příspěvky vykorigované a jsou-li co nejméně ve sporu s jazykovou normou. A pokud nám chcete opravdu udělat radost, pište, prosíme, slova *kurs* a *diskuse* se s. Děkuje Vám za pochopení a na Vaše příspěvky a reakce se moc těšíme.

Vaše redakce

Soutěž o titulní fotografie Kukátka stále pokračuje

Vážení čtenáři!

Pro vstup do 33. ročníku Kukátka jsme zvolili na titul snímek zámku (někteří raději používají označení „residence řádu Křižovníků“). Zámek jsme měli na titulní stránce

úvodního čísla 1. ročníku Kukátka a v různých podobách na mnoha dalších titulních stránkách. Tentokrát jsme v souvislosti s jarním Kukátkem použili předjarní snímek Ing. Josefa Sikyty z února 2015. Letos ovšem máme zimu jaksepatří, takže obdobné snímky ze stejné roční doby máme i se sněhem a zamrzlou řekou. Do jarního čísla by se zimní zamrzlá hladina na titul příliš nehodila, tak jsme připomenutí zimy umístili níže.

Experiment – soutěž o titulní fotografii pro náš čtvrtletník – pochopitelně i nadále pokračuje. Těšíme se na další fotografie. Neostýchejte se a posílejte nám průběžně záběry z našeho okolí, neobvyklé pohledy na dění v Dobřichovicích či emotivní záběry míst, která všichni dobře známe. Nejhezčí fotografii vybere redakce Kukátka ke zveřejnění na titulu příštích Kukátek, a bude tak těšit nejen Vaší rodinu a známé, ale i širší veřejnost. Neváhejte a své snímky posílejte na adresu studia, které zpracovává grafickou podobu Kukátka: info@retb.cz, a v kopii na redakční adresu kukatko@dobrich.cz, uveďte, prosíme, Vaše jméno, místo, kde byl snímek pořízen, a také datum vytvoření. Velikost fotografie by měla být alespoň 3 MB. Rozhodně ji tedy pro poslání mailem nijak nekomprimujte.

Vaší tvorbě se meze nekladou, hlavním faktorem posuzování bude atmosféra korespondující s obdobím, v jakém Kukátka vychází. Takže ... vezměte foťák do ruky, otevřete oči a ukažte nám, jak vidíte Dobřichovice právě Vy.

Redakce

Jarní zastavení	3
Slovo redakce	4
Aktuality	6
Z našeho života	8
Spolky	10
Školy	12
Rozhovor	16
O zdraví	18
Z historie	23
Osobnosti	27
Kultura	31
Sport	38

Dobřichovické **Kukátko**
Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574

Vydává Dobřich s. r. o., 5. května 3, Dobřichovice
IČ: 64827640

Řídí redakční rada ve složení: Ing. Vladimír Bezděk,
Doc. RNDr. Emil Calda, Ing. Daniel Havlík, JUDr. Pavel
Kosatík, PhDr. Jiří Matl (předseda), Mgr. Jana Váňová

Grafické zpracování: agentura R&B (retb.cz)

Tisk: Grafotechna Plus,
Lýskova 1594/33, Praha 13 – Stodůlky

Uzávěrka tohoto čísla 15. 2. 2017. Uzávěrka příštího čísla cca 15. 5. 2017. Kukátko vychází v první polovině března, června, září a prosince.

Adresa:
Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice
(kukatko@dobrich.cz)
Distribuuováno zdarma v Dobřichovicích laskavou péčí poštovních doručovatelek a smluvních partnerů. Kukátko můžete také obdržet e-mailem ve formátu PDF a najdete je rovněž na Internetu v rámci stránky www.dobrichovice.cz nebo www.dobrich.cz.

Fotografie na titulní straně: © Ing. Josef Sikyta

Kukátko je kromě webu i na Facebooku

Milé čtenářky, milí čtenáři Dobřichovického Kukátka,

již jsme Vás informovali, že Kukátko má nový profil na Facebooku, kde budou k nalezení zajímavé aktuality a kde bude možno vést o časopisu a jeho náplni rozličné debaty. Profil najdete na adrese:

<https://www.facebook.com/kukatko>

Na této stránce najdete např. obsáhlou fotogalerii z vítání nové knížky našeho kolegy HgS a taktéž krátké video z této slavnosti. Kromě toho také pozvánky na některé aktuální akce v regionu, na které se v Kukátku z různých důvodů nedostalo.

Stojí stále za připomenutí, že všechna vydání Kukátka od roku 1985 lze nalézt na

internetových stránkách vydavatele www.dobrich.cz a čísla vydaná od roku 2004 též na stránkách města www.dobrichovice.cz. Na obou místech je též popsána celá historie vydávání.

Od roku 2005 jsme elektronickou verzi Kukátka začali rovněž rozesílat e-mailem, přičemž databáze příjemců se postupně rozrůstala. Opačný efekt ovšem je, že ve zvětšující se databázi přibývají neplatné kontakty. Dovolujeme si proto připomenout, že jakýkoliv zájemce se může na redakční adrese kukatko@dobrich.cz (nebo případně na adrese: daniel.havlik@dob-invest.cz) přihlásit a do databáze ho zařadíme. Pokud někdo Kukátko dříve elektronicky dostával a nyní již nikoliv, prosíme o sdělení nové e-mailové adresy. Opravíme v seznamu.

Redakce

III. ETAPA VÝSTAVBY hotel a restaurace

Zima se sice té z minulých dvou let moc nepodobá, ale ve dnech, kdy příliš nemrzne, výstavba objektů L+M, tedy hotelu a restaurace, pokračuje. Již je patrná hmota celého objektu a kromě prací na plášti budovy probíhá vyzdívání příček a nastoupit se chystají další profese. Stále platí, že

stavba by měla být dokončená letos v létě. Na otázky, které jsme vyhlásili v minulém čísle Kukátka, přišla řada námětů, jak hotel či restauraci pojmenovat. Všem přispěvatelům děkujeme. Budoucí provozovatel se však zatím pro žádný návrh nerozhodl.

Daniel Havlík

1928
GOLFOVÝ KLUB LÍŠNICE

Vás zve na
DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Co Vás čeká: dvě hodiny praktického seznámení s golfovou hrou za dohledu profesionálních trenérů
Co s sebou: pohodlné oblečení, sportovní boty, golfové hole Vám zapůjčíme

**So 29.4.
9:00-11:00**
přihlaste se na
603 38 32 38 nebo
info@gkl.cz

www.gkl.cz

STEM MARK
MARKETINGOVÝ VÝZKUM I E DIALOG

**Hledáme TAZATELE
na dotazování pomocí
notebooku / tabletu**

Požadujeme:

internetové připojení, vlastní e-mail, věk nad 18 let, čistý trestní rejstřík

Nabízíme:

dlouhodobou spolupráci na DPP nebo ŽL, zapůjčení notebooku, kompletní zaškolení zdarma, dobré finanční ohodnocení

STEM/MARK, a.s., Praha 8
Eva Černá, tel. 225 986 813,
e-mail: cerna@stemmark.cz

MARCELA SOUKUPOVÁ Koláčové dobroty

www.kolace-kolacky-praha.cz
Email: kolacovedobroty@seznam.cz

Koláče svatební vláčné

Malé vázané koláčky, plné chuti. Náplň mák, povidla, hrušky, tvaroh, tvaroh s karamellem, ořech. Tradice se vrací Koláče dvojčtihodné.

Měkké voňavé Koláče s dvojí náplní

Uprostřed tvaroh, navrch kopec povidel, či máku a hromádka žmolenky. **Dáte si?**

Koláče holašovické

Jemný Koláč s krustou. Mandle, ořechy, žmolenka, rozinky. Co víc si přát? Náplň, co voní až za roh. Tvaroh, mák, povidla a nejen to.

Letní koláčky s ovocem

Tak pojdte a ochutnejte!

Spolupráce

Farma Homolka Běleč (dodávka surovin od místních farmářů)

Od koho?

Moje maličkost – Marcela Soukupová - Koláčové Dobroty
Tel 774 941 292 • Email kolacovedobroty@seznam.cz

Pečení pro rauty, firmy, soukromé osoby, svatební hostiny

KE DNI UČITELŮ

J. A. Komenský: *Omnia sponte fluant, absit violentia rebus.*

(Vše nechť volně plyne, násilí budiž vzdáleno věcem.)

Krátce před 28. březnem si mnozí představitelé našeho veřejného života obvykle uvědomí, že se blíží Den učitelů, a usoudí, že by bylo dobré k svátku jim poblahopřát a pronést na jejich adresu několik pochvalných a povzbudivých slov. A tak se toho dne v novinách objeví články, které vyzdvihnou jejich významnou a nezastupitelnou roli ve vzdělávání národa, a televize uvede pořady dokumentující péči a starostlivost politických špiček o to, aby učitelé na tom byli lépe a naše školství bylo na úrovni co nejvyšší. I Kukátko se ke všem těmto gratulacím připojuje a přeje všem pedagogům do jejich záslužné činnosti úspěch a zdar. Protože jim však nic slíbit nemůže, připomene aspoň významné jubileum Jana Amose Komenského: letos od narození Učitele národů uplyne 425 let.

Komenský žil v době, kdy se Evropa zmítala ve víru třicetileté války; ve spisu *Truchlivý*, v němž hledá východisko ze zmatků pobělohorské doby, píše:

„Na všechny strany zle, ukrutný, krvavý meč hubí mou milou vlast, zámkové, hradové a pevná města se dobývají; městečka, vsi, krásné domové a chrámové plundrují a pálí; dobytkové zajímají a hubí; nebohý chudý lid se sužuje, trápí, po místech morduje a zajímá.“

I pro samotného Komenského nastaly po porážce stavovského povstání zlé časy. Protože odmítl stát se katolíkem, byl nucen opustit Fulnek, kde působil jako rektor tamější školy, a musel se na různých místech Čech a Moravy skrývat; v této době zemřela na mor jeho žena a obě děti. V roce 1628 odešel do polského Lešna, aniž tušil, že do vlasti se již nikdy nevrátí – posled-

ní naděje na návrat zmařil v roce 1648 vestfálský mír. Do Lešna se Komenský po svých cestách do Nizozemí, Švédska, Anglie a Německa několikrát vrátil; naposledy zde pobýval v době, kdy probíhala švédsko-polská válka, která měla pro celé město tragické následky. V dubnu 1656 se Lešna zmocnily partyzánské oddíly bojující proti Švédům, město vypálily a zcela zničily. Komenskému se sice podařilo uniknout, přišel však nejen o veškerý majetek, ale – a to bylo daleko nejhorší – i o některé své rukopisy včetně *Pokladu jazyka českého*, na kterém pracoval téměř čtyřicet let. Ani tato rána osudu Komenského nezlomila a zdánlivě beznadějnou situaci se snažil překonat – jako ve svém životě mnohokrát – usilovnou prací. Na pozvání svých přátel se koncem roku 1656 uchýlil do Amsterdamu, kde strávil poslední léta svého života. Zemřel 15. listopadu 1670, pohřben je v nedalekém městečku Naarden.

J. A. Komenský napsal kolem dvou set větších či menších děl, řada z nich byla přeložena skoro do všech evropských jazyků. I když je dnes čte asi málokdo, každý si jistě vzpomene aspoň na ta nejznámější: *Labyrint světa a ráj srdce*, *Didactica magna*, *Brána jazyků otevřená*, *Informatorium školy mateřské*, *Svět v obrazech*, *Všeobecná porada o nápravě věcí lidských*.

Nezapomeňme ani na *Kšaft umírající matky* *Jednoty bratrské*, z něhož se často citují Komenského prorocká slova:

Věřím i já v Bohu, že po přejití vichřic hněvu (hříchy našimi na hlavy naše uvedeného) vládá věcí tvých k tobě se zase navrátí, ó lide český!

Uvedme pro zajímavost, že tato slova ci-

toval T. G. Masaryk ve svém poselství Národním shromáždění po svém zvolení prezidentem v roce 1918. Mnozí si také jistě vzpomenu, že závěr tohoto citátu zazněl v listopadu 1989 z balkonu nakladatelství Melantrich na Václavském náměstí v písni, kterou zpívala Marta Kubišová.

Nejdůležitější a také nejznámější část Komenského díla tvoří jeho spisy pojednávající o výchově a vzdělání. Myšlenky a názory, které v nich hlásá, nejenže přispěly svého času k významným změnám ve školství v řadě evropských zemí, ale jsou využívány a aplikovány i v současnosti. V jeho době nebylo samozřejmě, že „*násilí má být vzdáleno věcem*“, tj. že ve vyučování se nemají používat tělesné tresty, že se má klást důraz na porozumění, protože nabílované učivo se brzy zapomene, že učení má být přízpůsobeno věku a dosaženému vzdělání, že vyučování má rozvíjet obrazotvornost a že výuka má seznamovat žáky nejen s dosaženými výsledky a s hotovými fakty, ale i s cestou, která k nim vedla. Ve zlepšení výuky a výchovy viděl Komenský důležitý prostředek jak „napravit věci lidské“ a jak dosáhnout světa bez válek a násilí.

Jan Amos Komenský žil na rozhraní středověku a novověku. Jeho náboženská víra a přesvědčení mu na jedné straně umožňovaly přestát veškerá protivenství, na straně druhé mu však bránily v přijetí některých nových poznatků. Odmítal například Koperníkovu heliocentrickou soustavu, protože podle ní Země s člověkem, který je nejdokonalejším božím výtvozem, není středem vesmíru, což podle něho odporuje Písmu; neuznával však ani astrologii, neboť nevěřil, že by osud tvořivých lidských bytostí mohly určovat hvězdy. I když přírodovědné obory ležely mimo okruh jeho zájmu, přesto se živě zajímal o jejich rozvoj, protože se domníval, že mohou přispět k vytvoření lepších životních podmínek a ke zvýšení duchovní úrovně lidí. Nelze zapomenout ani

na jeho celoživotní úsilí o zlepšení situace českého národa a neúnavnou snahu o obnovení národní i náboženské svobody; není jeho vinou, že toto snažení bylo neúspěšné. Komenského si vážíme nejen pro jeho dílo, které daleko překračuje rámec své doby, ale i pro jeho osobní statečnost. Budete-li někdy v Naardenu, u jeho hrobu aspoň pár minut postůjte.

HgS

Stručný výklad některých pedagogických pojmů

Během svého téměř šedesátiletého pedagogického působení jsem poznal skoro všechny dobré i méně dobré stránky učitelského povolání, takže se cítím být málně kompetentní k tomu, abych k letošnímu 425. výročí narození Učitele národů upřesnil a uvedl na pravou míru nejčastěji používané pedagogické termíny.

1. Pedagogický optimismus je nezlomná víra, že látce, kterou už dlouhá léta vykládáme, také někdy porozumíme.

2. Pedagogický pesimismus je pocit trvalé deprese, který kulminuje na konci prázdnin a na začátku školního roku.

3. Pedagogické mistrovství je umění vysvětlit probíranou látku tak, aby studenti nepoznali, že jí vůbec nerozumíme.

4. Vyučování je proces seznamující s důležitými poznatky, názory a myšlenkami mládež, která se zajímá o něco úplně jiného.

5. Tabula rasa je stav žákovských vědomostí na začátku vzdělávacího procesu a často i na jeho konci.

6. Bohatý pedagogický život je jediné bohatství, které se na rozdíl od každého jiného vytunelovat nedá.

7. Škola je podle Komenského dílnou lidství, ale „vyrobit“ z některých jedinců člověka se jí občas nepodaří.

8. Výchovné problémy jsou problémy, které

způsobují ti, u nichž na nejvyšším stupínku žebříčku hodnot stojí nejnižší pudy.

9. Problémová situace je průsvihem hroící stav, který je humánními prostředky sice řešitelný, ale ruční granát to zvládne rychleji.

10. Spojení školy se životem je představa, jejíž realizace se setkává se stejnými potížemi jako výzva, aby se spojili proletáři všech zemí.

11. Dobrý pedagog je učitel, který splňuje tak náročná kritéria, že se nikdo nemůže divit, že jím jste právě vy.

12. Dobrý učitel matematiky je učitel, který ví, že matematika vám k ničemu nebude, ale po jeho výkladu získáte dojem, že se bez ní v životě neobejdete.

13. Zdravý rozum je rozum, který nám při řešení obtížného problému neustále naznačuje, že už je nejvyšší čas toho nechat.

14. Učebnice je kniha, u které je každému, kdo podle ní učí, na první pohled jasné, že by ji napsal úplně jinak.

15. Domácí úkol je nepostradatelná pomůcka k tomu, aby učitel mohl zjistit, zda

rodiče už probíranou látku zvládli.

16. Přesné vyjadřování je způsob formulace myšlenkových pochodů, který používáme, když chceme, aby nám nikdo nerozuměl.

17. Konference učitelů je shromáždění, na němž jedni pedagogové vykládají druhým, jak by učili, kdyby byli na jejich místě, ale jsou rádi, že na jejich místě nejsou.

18. Logické myšlení je myšlení, kterým docházíme k závěrům, k nimž manželka dospěla už dávno myšlením normálním.

19. Matematická věta je pravidlo, které je výjimkou z pravidla, že každé pravidlo má svou výjimku.

20. Matematický důkaz je myšlenkový postup, kterým chceme něco dokázat aspoň v matematice, když se nám to nepovedlo v životě.

Byl bych rád, kdyby všichni pedagogové přijali tento můj „dárek“ ke Dni učitelů s porozuměním, a doufám, že jim bude užitečnou pomůckou v jejich náročné práci.

HgS

PODANÁ RUKA SENIORŮM

Léta trvající trend stárnutí naší společnosti se nevyhýbá ani našemu městu. Každoročně se menším či větším přírůstkem zvyšuje podíl seniorů v celkovém počtu obyvatel města. K řešení a zabezpečení vyvstávajících potřeb, zejména však zájmů spoluobčanů – seniorů se úspěšně již po několik let návazně organizují různé aktivity. Jejich posláním bylo a je umožňovat seniorům rozvoj jejich zájmové činnosti, uchování či prodloužení jejich duševních aktivit a schopností. S vědomím prospěšnosti, záslužnosti a náročnosti činností ve prospěch seniorů, bych se rád ve

stručnosti zmínil o svých zkušenostech a poznatcích z účasti na těchto různých zájmových aktivitách, kterých jsem se zúčastnil.

Z počátku se jednalo o dvoudílný kurs ovládnutí a zdokonalení práce na počítači, který probíhal ve školní počítačové učebně. Prospěch přinesl zejména středně pokročilým seniorům, kteří zde získali možnost vyřešit si problémy ve své někdy pozapomenuté počítačové praxi a zvládnout nové postupy, o které projevíli zájem.

Úspěch seniorského počítačového kursu povzbudil jejich iniciátorku Ing. Hanu Ha-

bartovou k založení instituce *Barevný strom*, nazvané podle jejího barevného symbolu, doplněného heslem *stáří v pohodě*.

Barevný strom se od počátku zaměřoval jak na poskytování pomoci seniorům v jejich domácnosti, tak i na pravidelná setkávání seniorů k aplikaci různých forem aktivity ochabující mozkové činnosti seniorů, tzv. trénování paměti, a to v dobřichovické knihovně. Jako příklady metodických postupů, vedoucích k tomuto cíli lze uvést:

V první řadě **procvičování dlouhodobé paměti**, například hledáním významu různých slovních zkratk, hledáním určeného symbolu skrytého s tajenkou ve složitém obrazci, vymyšlením slovních významů či spojitostí ve vztahu k uvedeným číslům, doplňováním neúplných názvů různých filmů, publikací apod., luštěním kris-krosů s tajenkou podle počtu daných písmen v jednotlivých slovech, luštěním slovních či číselných křížovek. Jednodušší zadání se řeší při setkáních, složitější domácími úkoly.

Procvičování krátkodobé paměti. Úkolem je např. vyjmenovat sled předmětů v původní řadě, když jsou po krátkém shlédnutí skryty, doplňování čísel, písmen či symbolů do tabulky podle krátce shlédnuté a pak skryté předlohy, vyjmenovat známé osobnosti, např. zpěvačky, zpěváky, spisovatele apod. podle zvoleného shlédnutého a pak skrytého pořadí, hledání rozdílů v původním a pozmeněném obrázku, opakování řady slov ve sledu, v jakém byla vyslovena, totéž u gest podle jejich pořadí apod. Nejde však o pouhé memorování, jak by se mohlo na první pohled zdát. K řešení těchto úloh vždy využíváme některou z mnemotechnik, a tehdy se zdánlivě náročný úkol stává pro každého z nás snadným.

Procvičování funkce pravé a levé mozkové hemisféry a jejich propojení. Např. luštěním různých rébusů s kombinací písmen a číslic, určením počtu souhlásek a samohlásek v daném textu, vyznačováním správného

znění slov v jejich rozházeném sledu, návaznou kresbou k předchozí zakryté kresbě a vymyšlení textu k její konečné verzi, doplňováním chybějících tabulkových čísel podle daného vzoru, luštěním zašifrovaných slov podle pomocného návodu s aplikací na šifrování zvoleného slova aj.

Procvičování slovní zásoby. K vymezeným příponám, slabikám nebo začátečním písmenům se hledala odpovídající slova, opravami chybných písmen v textu se hledal určený pojem.

Oblibu si získalo i cvičení spočívající v **do-kreslování libovolného námětu** na základě jednoduchého zadání, křivky, oblouku, vlnovky a podobně. V krátkém časovém odstupu se na pořadu setkání objevovaly skládky z geometrických obrazců, japonské tangramy či origami.

I tento stručný výčet naznačuje na rozmanitost a pestrost programu jednotlivých setkání seniorů na jejich setkáních v programu s názvem *Mozkocvična*. Zároveň umožňuje nahlédnout, jak náročná na čas i vědomosti musí být příprava jednotlivých setkání, jejichž program vstupuje sice již do čtvrtého roku, ale stále se při nich setkáváme s něčím novým. Bez nemalé obětavosti a vysoké odbornosti paní Habartové by jeho úspěšně pokračující působení nebylo myslitelné. Běh stále více (a zdá se, že i rychleji) přibývajících věku účastníků se bohužel nezastaví, ale rozhodně se díky jejich společným přátelským, obohacujícím setkáním v mnoha ohledech zpříjemní. Přispívá k tomu i vědomí nepromarněného času, poznání nových přátel i pocitů vděčnosti za všechno, čím *Barevný strom* život svých účastníků obohatil

A. Drhlík

Pozn. redakce: Informace o aktivitách organizovaných Barevným stromem najdete na www.barevnystrom.cz.

JÁ DĚTEM RŮZNOST VE ŠKOLE PŘEJU

Výraz inkluze byl v zemích českých dlouhá léta znám jen z turismu: all-inclusive zájezdy za polovic jakoby integrovaly celou společnost... Já osobně jsem výraz v kontextu vzdělávání slyšel poprvé na poradě na gymnáziu Open Gate – Boarding school od anglického kolegy. Když tam čeští kolegové diskutovali, v čem je gymnázium jedinečné, používali výraz „exclusive“. Kolega občankář a pravověrný Londýňan Toby se ke mně tenkrát otočil a řekl, že by byl daleko raději, kdyby naše škola byla jedinečná svým inkluzivním programem. ??, řekly moje oči a přidala se řeč celého těla??

Nezapomeňme, že mluvíme o polovině nultých let, klausovský, postkomunistický syndrom, totiž že se každý o sebe musí postarat sám, velel rodičům hledat pro své děti ty nej a „prestižní“ vzdělávací ústavy: ne výukou, ale spíše tím, že tam budou jen a výhradně žáci stejně naladěných, tedy vzdělávání podporujících rodičů. Statisticky zřejmě jistá věc! A tato strategie je dodnes rozšířena a je svým způsobem efektivní: vytváří to, co zde desetiletí nebylo téměř patrné; s výjimkou špiček komunistického establishmentu zde privilegovaná kasta či třída neexistovala. Všichni jsme byli proléti jak z Orwellova románu. Můj tehdejší údiv, jak

může být vůbec myslitelná škola pro všechny, měl právě tyto zjevné kořeny. Jak inkluzívní, vždyť já musím tlačít žáky k výkonu, a když není výkon řádný, donutit je jakkoliv k nápravě, nebo k odchodu ze školy...

Toby se svou manželkou mě proto po večerech zasměcovali do tajů učitelství jinak. V Anglii, která je kolébkou asi všeho liberálního, a zvláště v Londýně, který je přímo pupkem světa lesku talentu a rychlosti, včetně té kariérní, je vzdělávání dětí, ale také například bytová politika orientovaná jinak než „tržními silami“ – orientuje a designuje se s ohledem na trvalou udržitelnost života vzhledem k prostředí a na kohezi, tedy sociální soudržnost, která, jak Angličané věří, je společenskou povinností a kulturní ctností. Jak říkal Toby, je čest každého anglického učitele a učitelky působit ve škole, která pomáhá a podporuje. V anglickém vzdělávacím systému, který je jinak oproti českému značně výkonově zaměřen, dominují v organizaci škol naprosto prvky inkluze nad exkluzí.

Aha, takže se tam s radostí vítá každá jinakost, Toby, v tom je inkluze? To zas ne, každá jinakost je oceněna a dál již není nijak protežovaná... Toby, inkluze je tedy spíše morální podporou pro žáky? A Toby na to, ano, je to morální podpora a sociální kontext, který činí v Anglii školu jednotnou, pro každého otevřenou institucí (i na straně učitelského sboru je velká diverzita, zvláště na základě politiky „nejdříve uč“, která přivádí do škol absolventy všemožných studií na vysoké škole jen na základě jejich zájmu). Role sociálního a historického kontextu a kultury přijímání jakožto ctnosti a hodnoty má samozřejmě na tamní vzdělávání vliv. Společnost je heterogenní, ať se podíváte kamkoliv po celém zeleném ostrově. To vše platí jen do určité míry; jak napsal kamarád Dan Petr v prvotině Díra, Angličani, zejména mladí, nesnášejí gastarbeitery, a to plošně. S brexitem to pociťují i mí slušné situovaní přátelé žijící v této zemi.

Dostí již ale o Anglii. Tímto úvodem chci jen naznačit, že věci rozhodně nejsou snadné. Hovoříme o formaci mladého člověka ve chvíli, kdy škola ztrácí v jeho vnímání jakoukoliv relevanci. Úsměv u dnešních dětí vzbuzují představy některých pedagogů, že by se měly učit (nové věci!) v tichosti s knihou nebo papírovým sešitem – sakra, nové věci říkají kamarádi a známí z celého světa na sítích jako je Youtube či Instagram... Rovněž učitelé se mladým dost podivují, když dělají najednou dvacet věcí, z nichž ke kloudnému výsledku nedotáhnou ani jedinou... Inkluze? Podpora? Je to ten zlatý grál ve vzdělávání? Soudě podle mediální debaty, jejímiž pomyslnými vrcholy jsou souvislé texty či tweety našeho prezidenta nebo jeho mluvčího a na druhé straně politické proklamace o kohezi ze strany vlády, jsou to spíše stříbrňáky pro Jidáše. Statistice žáků a desetitisíce učitelů se zatím denně setkávají ve školách, pracují s „učivem“ a leccos se tam dokonce i žáci, chvála Bohu, i dnes naučí.

V článku bych chtěl stručně nastínit slabé a silné stránky zavádění inkluzivního vzdělávání v našem kontextu. I jeho rizika a na druhé straně příležitosti s touto koncepcí spojené. Téma není nové, naopak. Inkluzivní se stala škola se školským zákonem zavádějícím povinnost školní docházky. Různost poprvé zahrnula široké skupiny venkovského obyvatelstva v primární formaci. Do školy nepřicházely jen velmi nemocné děti. Za to tam docházely třeba i děti „debilní“, a učily se do výše svých schopností; školu opouštěly asi tak vzdělané, jako když tam nastoupily. Nebo ne? Speciální pedagogika byla v plenkách, dětem se ve školách pomáhalo, a kde nestačil učitel a jeho nástroje „pomoci“, pomohly tresty rodičů. Tvrdost života dětí byla nepředstavitelná. Dnes máme pro děti nemocné i „debilní“, tedy mentálně retardované, síť podpory ve speciálně zřízených školách mnoha typů. Speciální pedagogo-

vé v těchto školách vytvořili pevně profesní přesvědčení jako ochranu „znevýhodněných“ dětí před vnějšími vlivy. Protože právo umožňuje obzvláště těžce znevýhodněným pobývat v ochraně takové speciální školy „výjimečně až do 26“, vyjde takové přerostlé dítě ze školy sice uspokojené ve svých základních potřebách, ale jinak zcela nepřipravené na vnější svět, nezaměstnatelné a neschopné samostatné existence bez sociálních služeb až do konce života... Dalším problémem speciálního školství bylo, že dlouhá léta „inkludovalo“ i skupinu žáků ze sociálně nepodnětného nebo kulturně znevýhodňujícího prostředí, a to víceméně programově – „cikánská škola“ či „Sorbonna“, tak se těmto školám pro hraničně inteligentní děti říkalo.

Až se ucho utrhne...; s vzrůstem demokratické a občanské gramotnosti muselo nutně přijít i sebeuvědomění dříve z hlavního proudu vylučovaných žáků a žákyň. Za rasovou segregaci se soudili u domácích a posléze i mezinárodních soudních instancí. A ty jim v roce 2008 daly z části za pravdu. Rozsudek vůči ČR tehdy potvrdil, že deseti romským žákům nebyla zajištěna rovná práva na vstupu ke vzdělávání. Tolik diskutovaný tracking, tedy předčasná specializace, kterou známe třeba ze sportu, byla odhalena v systému jednosměrného speciálního školství v ČR 80. a 90. let. Diskurs kolem tohoto „rozsudku D. H.“ u nás neprobíhá racionálně a je komplikovaný natolik, že není v možnostech časopisu Kukátko jej nějak, byť zkratkovitě, ale v úplnosti představit. Jednak stát svým „novým“ školským zákonem z přelomu let 2004/2005 otevřel příležitosti pro jednotnou základní školu (vnitřní různosti) takřka v míře Příhodova experimentálního typu základní školy. Na druhé straně byly stále otvírány dveře speciálních tříd intaktním žákům z etnické minority; i když méně než v devadesátých letech, a data ukazují, že tento parazitický tracking vymizel

téměř s konečnou platností s kontrolami ČŠI a úřadu veřejného ochránce práv, tedy v roce 2012.

Diskutovaná nová legislativa tedy nějakou inkluzivní revoluci jistě nevyprovokuje. To se unikátně dostatečně (!) snaží sdělovat veřejnosti ministerstvo školství, ale protože to říká ten nenáviděný veřejný správce, není to slyšeno. Novela školského zákona č. 82/2015 Sb. v žádném případě nezavádí inkluzi. Ta je výsledkem jednak změn ve školství po roce 2004 a pak také velkou touhou rodičů a pečovateli dětí a mládeže umožnit všem dětem chodit, co to jde, do jedné, společné školy. Dokonce víme díky matrice, že z 30 000 dětí s lehkou mentální retardací chodilo do speciální školy či třídy vzdělávající podle speciální přílohy státního kurikula pro základní vzdělávání v roce 2014 jen necelých 50 %. Dnes je toto číslo obdobné.

Novela jen zpřesňuje procesní stránku věci. Mění školní speciální pedagogiku od stanovující diagnózu a léčící k disciplíně hledající způsoby adekvátní podpory pro žáky, aby dosahovali svého maxima v učení. Imaginární jeden „společný výsledek učení“ (očekávané výstupy) pro všechny, který byl (a často dodnes je) vnímán společností jako zásadní státní nabídka vzdělávání, tím získává trhlínu, to cítíme správně. Je však cílem školy jednotná společnost, nebo z jednotné školy vyjdou různí žáci, kterým škola dala na výběr a oni si vybrali další vzdělávací či profesní cestu? Přičemž ti, kdo k tomu potřebovali podporu, ji také dostali v míře dostatečné, stanovené profesionály ve školách a poradenských pracovištích za souhlasu rodičů. Zákon stanovuje základní, minimální a nepodkročitelné standardy podpůrné školy, která umožní vzdělávat se většině žáků pospolu. A různí žáci ve školách opravdu jsou, a to včetně žáků, kteří by to bez ohromné podpory a respektu okolí nemohli v žádném případě zvládat.

Problém reformy není v jejím „novém“ pojetí vzdělávání – podpůrném. Ani v nedo-

statku informací. Současné ministerstvo udělalo za poslední rok doslova kobercový nálet seminářů, konferencí, školení a nabízí i finanční nástroje na usnadnění společného vzdělávání. V místech, kde se jen žebrolo před krajským úřadem o pár kaček na pedagogickou asistenci pro učitele ve třídách s „integrovánými“ žáky (rozuměj: jinými, s diagnózou), jde nyní o komplexní postup podpory zachycený ve školské dokumentaci, podložený doporučením speciálních pedagogů a psychologů, realizovaný a vyhodnocovaný jak školním týmem, tak největší podpůrnou silou, kterou žák má – tedy rodiči.

Nechci se již déle zdržovat argumentací potřebnosti či dokonce nutnosti reformy tohoto typu. Školy, které již dávno žáky adekvátně podporují, novou legislativu ocení. A ty ostatní budou mít čas a kapacitu do svého horizontu různost přijmout. Spousta učitelů a rodičů s tím bude velmi dlouho bojovat. To je zcela legitimní! Slabou stránkou reformy není její provádění, ale její rychlost a fakt, že síť českých základních škol je hustá, máme velmi malé školy (do 100 žáků) po školy v počtu blízcím se 2000! Množství speciálních pedagogů „na trhu“ není dostatečné, aby zvládli obsloužit takovou síť škol. Uvidíme, zda se podaří vytvořit podpůrnou síť expertních škol a dalších školských pracovišť, která bude mít sílu a čas a schopnosti obsloužit (byť jen jako inspirativní příklad!) všechny potřebné – učitele, žáky a rodiče.

V podmínkách dobře fungující inkluze může vzdělávání v různosti přinést mnoho pozitiv a zejména znalostí, porozumění světu, který není snadný, všem dětem, včetně těm s největším talentem. Ostatně péči o talentované žáky a děti novela také nově a přesněji upravuje, včetně speciálního financování! Bez rizik to celé není, to nechci tvrdit; proto pro-inkluzivní reforma zaangažovala velkou sílu institucí a pevně-

*Je vidět, že dětem se nejlépe učí společně...
MŠ Hobík, Všenory*

ji svazuje těž školu s rodinou. Vyžaduje po všech aktérech zpětnou vazbu tam, kde dříve vládl alibismus a zametání potíží pod koberec. Rizikem jsou tak jednoznačně změny priorit veřejné správy trendy určující politikou, dále financování vzdělávání a samozřejmě učitelé a učitelky. Budou-li se cítit profesně znejistěni a nedostane-li se jim slibované podpory v míře, která takové vzdělávání opravdu bezpečně zajistí, stanou se pasivně resistantními a reforma dopadne na žáky a výuku a školní vztahy a klima opravdu spíše negativně. Politici z různých částí politického spektra se v debatě o inkluzi navzájem do „Bruselu“ a do hloupých žáků, kteří budou zdržovat chytré. V době módní nekorektnosti si dovolím říci nekorektní soud: tito lidé si nevidí na špičku nosu. Různost není strašák, ale příležitost. Dříve bývali Evropani mistři v pátrání po různosti – od antických filosofů a obchodníků přes renesanční sběratele až po vědce a učence všech období. Nyní se zdá, artikulováno hrdly nejhlasilnějšími, že snad všichni hledají kámen a ulitu, kam zalézt a přežít ve vegetativním stadiu... Dětem ale různost ve vzdělávání přejí. Dá jim víc! A my ostatní se musíme víc soustředit na to, aby různost pomáhala a aby tedy rozhodně neškodila – a to žádným ze zúčastněných.

Mgr. Petr Koubek

S PSYCHOLOGEM PHDR. IVANEM DOUDOU

Jak vlastně došlo k tomu, že jste se jako rodák z Hradce Králové usadil v našem kraji u Berounky?

Z rodného Hradce Králové, kde jsem maturoval na stavební průmyslovce v oboru instalace, jsem odešel za kamarády (převážně musikanty) do Prahy, kde jsem léta pracoval jako instalatér u OPBH v Praze 6. Zároveň jsem vystudoval psychologii na Karlově universitě a posléze začal pracovat jako psychoterapeut na Protialkoholním oddělení u „Apolináře“. Od roku 1988 žiji ve Všenorech, kde mám rodinný dům. Nejvíce dobrých přátel mám ovšem dlouhodobě v Dobřichovicích, kde jsme v minulosti vytvořili spoustu společenských akcí, včetně divadelních a happeningových.

Jste znám především jako jeden ze zakladatelů nadace Drop In, která pomáhá drogově závislým žít lepší život a snižovat rizika spojená s užíváním drog. Na co jste za více než čtvrtstoletí její činnosti nejvíce hrdý?

Již před revolucí jsem pracoval s MUDr. Preslem ve Středisku drogových závislostí v Praze, které bylo v té době prakticky jediným specializovaným pracovištěm zaměřeným na nealkoholové drogy v celém Československu. Po „sametu“ jsme založili Drop In jako nestátního nástupce zmíněného Střediska. Myslím, že jsme se významně podíleli na vytvoření celkových společensko-politických postojů kolem drog. Podařilo se udržet protidrogovou politiku na relativně racionální, nejenom represivní, úrovni. Byl jsem tehdy velmi mediálně aktivní a to bylo nepochybně důležité. Jako první jsme v ČR zavedli pojem a praxi tzv.

harm reduction, což znamená výměnu mnohdy infikovaných injekčních stříkaček, zavedení prvního substitučního programu... Tím se podařilo podstatně předejít extrémním nákladům na léčbu, kriminalitu a další důsledky drogové situace v zemi. Co se týče minimalizace jedné z nejdražších chorob, HIV-AIDS, tu jsme společností nepochybně zachránili obrovské sumy peněz, ale i předešli utrpení rodin i jedinců.

Je naopak něco, co byste dnes udělal výrazně jinak, kdybyste měl tu možnost?

Samozřejmě: nepodařilo se zcela eliminovat mýtus, že drogový problém společnosti je možné vyřešit hlavně represí. Přesto je ČR jednou ze zemí s poměrně dobrým protidrogovým systémem. Trochu trpím, jak se i protidrogový obor dosti zbyrokratizoval na úkor konkrétní práce s lidmi.

Významná část činnosti nadace Drop In spočívá v osvětové činnosti mezi dospívajícími. To je skupina, kterou není vždy snadné účinně oslovit. Jaký máte recept na to, aby Vaše přednášky dospívající zaujaly?

Za těch cca 40 let svého působení jsem absolvoval mnoho přednášek, besed, vystoupení v médiích, a tak doufám, že se mně a nám podařilo preventivně ovlivnit povědomí o drogových rizicích u celých generací. Někdy se projevuje to, že člověk absolvoval jako žák či student akce protidrogové prevence, až později – ve vztahu k vlastním dětem. Jako když sázíte strom. Snažím se o aktivizační kontakt ve školách i ve velkých sálech a reakce na moje pořady byly vesměs velmi pozitivní. V současné

době spolupracuji na osvětovém pořadu na téma bezpečnosti v dopravě společnosti Dekra „Nehodou to začíná“, se kterým jezdíme po celém Česku.

Jak se Vaše aktivity v Drop In doplňují s činností další prospěšné organizace, kde působíte, a to Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové?

Byl jsem na požádání O. Havlové u založení Výboru dobré vůle a pracuji v něm vlastně „dobrovolnický“ dodnes jako člen správní rady. Zároveň jsem členem Arbitrážní (etické) komise Rady pro reklamu, či členem Protidrogové komise pražského Magistrátu. No a přes svůj pokročilý věk stále ještě pracuji jako vedoucí psycholog Drop Inu Praha.

Asi méně se o Vás ví, že jste před pár lety také hrál v televizním seriálu, a to po boku řady známých postav českého filmu jako například Jiřího Bartošky nebo Václava Vorlíčka. Jak na to vzpomínáte?

V seriálu ČT o vodnících jsem měl jen malý štek v pilotním dílu, ale v 90. letech jsem moderoval několik pořadů v ČT či na Nově, nedávno jsem také moderoval pořad zaměřený na zdravotní témata v Českém

rozhlase. Moje hlavní kvantum mediálních vstupů ve všech českých televizích bylo ve zprávách a publicistice.

Vášim velkým koníčkem je golf. Kdy jste ho začal hrát a co Vás k němu přivedlo?

Z mnoha koníčků a sportů mně v posledních letech zbyla zahrada, dům, chalupa v jižních Čechách, myslivost a golf. Ke golfu mě přivedl tehdejší dobřichovický občan Dr. Glatz a jsem mu za to velmi vděčen. Dříve jsem jej pokládal za drahý a snobský, dnes je to ovšem úplně „normální“ sport, zvláště skvělý pro moji starší věkovou kategorii. Golf jako sport je i nádhernou procházkou v přírodě, ke které bych se asi tak pravidelně jinak nedostal. A také setkáním s přáteli. Jsem letitým členem Golfového klubu Líšnice a již podruhé jsem i členem jeho výboru, momentálně jako vicepresident.

Co máte na líšnickém hřišti nejraději?

Líšnice je příjemný klub, s tradiční domácí atmosférou a fyzicky přijatelně náročným terénem v krásném prostředí mimo Prahu, který mohu doporučit všem, zvláště z okolí Berounky. V mém věku je golf pro udržení „fyziky“ zcela zásadní.

Ptal se Jiří Gut

SKOLIOPROGRAM

V CENTRU KOMPLEXNÍ PÉČE DOBŘICHOVICE

Každé léto, již od roku 2009, Centrum komplexní péče Dobřichovice pořádá tzv. skolioprogram. Jedná se o intenzivní týdenní rehabilitační program pro klienty se skoliózou. Program je určen jak dětem a dospívajícím, tak dospělým.

Obr. 1: Dítě se skoliózou viditelnou zj. v horní polovině zad.

Skolióza je onemocnění páteře, které je při vyšším stupni postižení viditelné i laikům (viz. obr. 1, 2). Nejnápadnější bývá rozdílná

výška ramen a „hrbatost“ zad. U dětí většinou nepůsobí bolesti ani jiné subjektivní obtíže. V dospívajícím věku může působit nemalé psychické obtíže (vyčleňování z kolektivu, stud), začínají se přidávat bolesti např. v reakci na fyzickou zátěž (sport, dlouhodobé sezení). V dospělém věku se může podílet na bolestech pohybového systému či nesprávné funkci vnitřních orgánů. Důležité je upozornit, že nejvíce účinná léčba je právě v dětském a dospívajícím věku, kdy páteř a okolní tkáň vyžívají, dají se formovat, napravit a tím zmírňovat účinky „padající a rotující“ páteře.

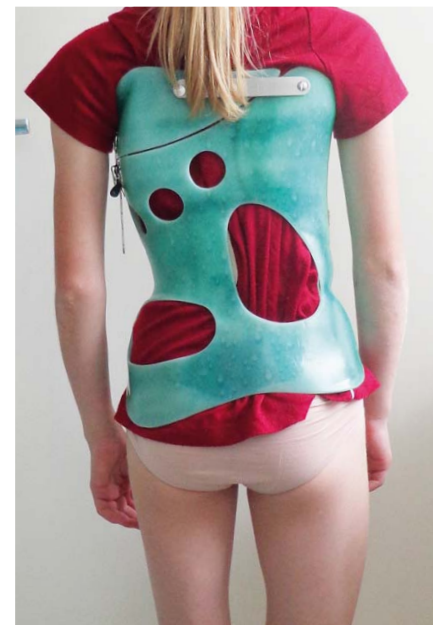
Obr. 2: Dospělý pacient se skoliózou viditelnou zejména v dolní polovině zad.

Od samého počátku je odbornou vedoucí skolioprogramu PhDr. Iveta. Pallová, Ph.D., fyzioterapeutka, která se na pacienty se skoliózou specializuje již od dob studií (publikuje odborné články, přednáší na konferencích, vede kursy pro lékaře a fyzioterapeuty). V rámci skolioprogramu se klienti setkávají s rehabilitačním lékařem, fyzioterapeutem a psychologem. Všichni tito odborníci sdílí a nahlíží možné přístupy v léčbě klienta z různých úhlů pohledů. Díky programu se klient může dozvědět zajímavé nejen tělesné, ale i psychosociální souvislosti, které jemu i jeho rodině mohou pomoci se zorientovat v názorech, přínosech i rizicích, které jednotlivé přístupy v léčbě skoliózy přinášejí.

Jak poznat skoliózu, rizikové předpoklady, diagnostika

Nejčastějšími prvními příznaky, kterých si může všimnout rodič na svém dítěti, jsou dle Dr. Pallové: asymetrie lopatek a pletenců ramenních (tj. nestejná výška ramen), odstávající bok, trup vybočující z osy. Dítě jinak stojí na pravé a levé dolní končetině, každá noha směřuje jinam, s oblibou využívá špatné návykové polohy. K rizikovým předpokladům vzniku skoliózy patří nadměrná pohyblivost (hypermobilita), plochá záda (ztráta hrudní kýfózy) a rychlý růst v dospívání.

Velmi těžké bývá pro rodiče období, kdy dítěti diagnostikují skoliózu. Dr. Pallová pak popisuje toto období takto: „Často se stává, že rodiče a jejich děti jsou vystrašení, když jim lékař diagnostikuje skoliózu. Neví, co si počít, cítí se bezradní. Dostávají řadu informací o skolióze a jejich léčbě, z nichž některé se značně liší a jsou i protichůdné. Některé z léčebných opatření jsou pro děti větším strašákem než skolióza samotná.“

Obr. 3: Korzet (= plastový krunýř) kompenzující křivku páteře

Strašákem může být např. nošení korzetu (plastového krunýře) až na 23 hodin denně po několik let (viz obr. 3).

Léčba klientů se skoliózou

Léčbu skoliózy popisuje Dr. Pallová následovně: „Léčba skoliózy se řídí její velikostí, která se hodnotí na rentgenovém snímku podle úhlu zakřivení páteře ve frontální (čelní) rovině, z napřímené páteře se stává „S“ nebo „C“. Když úhel mezi zvolenými obratly přesáhne 20°, předepisuje se ortéza (plastový krunýř), kterou mají pacienti indikovanou většinou na 23 hodin denně i několik let. U vyšších stupňů zakřivení nad 40°, se uvažuje o operaci. Operace je nezvratný krok s mnoha riziky, je to finální a nevratné ře-

šení. Nezastupitelnou roli v léčbě u všech typů skolióz má fyzioterapie. U skoliotických držení (tj. skolióz, které ještě nejsou trvalé) a mírných skolióz dokáže fyzioterapie asymetrii zcela odstranit a zastavit další rozvoj skoliózy. U již rozvinutých skolióz pomáhá zabránit dalšímu zhoršování a využít zbylou flexibilitu (pružnost) páteře ke korekci, napřimění páteře. Fyzioterapie je velmi důležitá také u dospělých pacientů se skoliózou a u pacientů po operaci páteře, kde narůstá výskyt bolestí. Pacient by měl vědět, jak se svou skoliózou zacházet.“

Skolióza bývá často prvotně zachycena v ordinacích pediatrií při pravidelných prohlídkách. K léčbě dětí a adolescentů MUDr. Jan Slovák, rehabilitační lékař CKP Dobřichovice a CKP Roseta, poznamenává: „Ještě více jim život ztěžuje léčba. Korzet se pod oblečením maskuje obtížněji než samotná páteř, zákaz sportů snižuje jejich statut mezi kamarády. Docházení na rehabilitaci je nutné zlo. Pravidelné domácí cvičení vyžaduje „donucovací prostředky“ ze strany rodičů a zabírá čas, který by jinak klienti mohli trávit hrou na tabletu nebo surfováním na sociálních sítích. Sami dospělci obvykle motivaci k léčbě nemají, jejich zájmy jsou jinde a neuvědomují si, že největší potenciál ovlivnit tvar páteře mají před uzavřením růstu, tedy právě nyní. V dospělosti už se to žádným zázrakem nedožene. Nesmírně důležitá je tedy edukace, trpělivé a názorné vysvětlení smyslu celého našeho společného snažení.“ Nemalou měrou se tedy na léčbě podílí i trpělivost rodičů.

Vzhledem k tomu, že se člověk se skoliózou během vyšetření a nastavování léčby potkává s různými odborníky (ortopedie, pediatrie, rentgenologie, podiatrie, ortotika, rehabilitační lékařství, fyzioterapie), často naráží na rozdílné názory. Psycholožka CKP Dobřichovice Mgr. Lucie Sušická k tomuto tématu uvádí: „Z rozhovorů s účastníky skolioprogramu a jejich rodiči bylo pro mne největším překvapením (a z pohledu psychologického zásadním), jak je pro ně komplikované zvládat rozpory v doporučených postupech léč-

by. Například aby dostali korzet, musí docházet na specializované pracoviště, kde jim obvykle doporučují operaci. Pokud s operací nesouhlasí nebo ji chtějí oddálit, jsou vystaveni, kromě zátěže spojené s onemocněním samotným, ještě stresu provázejícímu hledání a ospravedlňování vlastní cesty v léčbě. Terapie a návazné aktivity, které nabízí Dr. Pallová, jim, dle svědectví většiny klientů, dává pocit bezpečí, zakotvení. To jim umožňuje věnovat se systematicky a odpovědně fyzioterapii, což vede v mnoha případech k výrazným zlepšením.“ Psychoterapie stále není běžnou léčbou pro člověka se skoliózou, dle našeho názoru je ale psycholog velmi důležitou součástí celého týmu odborníků, kteří se o pacienta starají. Mgr. Tereza Maková, psycholožka Centra komplexní péče Roseta, popisuje svoji práci s klientem takto: „Ve společné hodině se orientujeme na zmapování aktuálního prožívání klienta i jeho rodiny. Hledáme a posilujeme to, co se daří, a snažíme se pomoci s tím, co by se mohlo dařit snáze, klidněji, efektivněji či veseleji.“

Léčba dospělých zahrnuje jiná specifika než terapie dětí. Dr. Pallová říká: „Po 18. roce bývá největším problémem ukončení léčby ortopedem. Dospělý člověk se skoliózou pak neví, jak pokračovat, na koho se obrátit, jak pečovat o svou skoliózu. Skolióza je totiž prostorová deformace páteře s vlivem na celý pohybový systém, působí, reaguje a navzájem se přizpůsobuje ostatním systémům v těle po celý život. Léčba dospělých je často zaměřena na prevenci přetřetí a bolestí, které jako děti neměli.“

Obsah skolioprogramu

Dr. Pallová shrnuje obsah skolioprogramu následovně: „Skolioprogramy pořádané v CKP Dobřichovice jsou přizpůsobené individuálně každému klientovi. Nejříve vyplní dotazník, který mapuje důležitost skoliózy v jejich životě. Před začátkem skolioprogramu jsou vyšetřeni u rehabilitačního lékaře centra MUDr. Slovák, který vyhodnotí další aspekty jejich zdravotního stavu. V rámci týdenního po-

bytu pak probíhá individuální terapie 2x denně. Dále mají klienti každý večer společné korekční skupinové cvičení nebo relaxaci. Pokud jsou z daleka, mají možnost si s sebou přivést svého terapeuta, který je na základě vzájemné spolupráce a dialogu zaučen do jejich individuální aktuální terapie. V rámci programu je také pohovor u psychologa, který pomáhá klientům či jejich rodičům řešit jejich aktuální problémy. Na závěr programu následuje týmové zhodnocení s detailním posouzením dosaženého pokroku každého jednotlivého účastníka se stanovením jednotného postupu další terapie. Klienti nebo jejich doprovod mají možnost výběru volitelných doplňkových procedur CKP Dobřichovice. Protože léčba skoliózy je dlouhodobá, mohou klienti po skončení programu pokračovat v ambulantní péči, eventuálně mají možnost kontroly nebo supervize i s jejich vlastním terapeutem. Kapacita skolioprogramu je 5 osob.“

Největší časovou dotaci v rámci týdenního programu má fyzioterapie (2x 45 min každý den). Jejich obsah vystihuje následující popis Dr. Pallové: „Smyslem fyzioterapie je dosáhnout možné korekce skoliózy pomocí specifického cvičení. Využívá se tvárnosti měkkých tkání a plasticity nervové soustavy. Důležité je naučit se zvládat korekce držení těla i během každodenních aktivit. Pacient se skoliózou musí být dobře veden a vybrané cviky provádět správně, protože většinou ze začátku nedokáže vnímat svoje tělo tak, aby se dobře zkorigoval sám. U dětských pacientů přítomnost rodičů na skolioprogramu poskytuje zpětnou vazbu pro pacienta a možnost pokračovat v cílených korekčních cvicích v domácím prostředí. Rodiče mají možnost si vybrané cviky fotit a každý klient dostane fotodokumentaci korigovaných a nekorigovaných poloh ze začátku a z konce programu. Tato fotodokumentace slouží k dalšímu poznání, pacient se podívá na své tělo ze zadu, vidí, kam až se může svými schopnostmi vypracovat. Někdy také RTG snímek páteře neodpovídá aktuálnímu držení těla, které pacient má. Pokud je pacient dobře kompenzovaný, umí pracovat se svým držením těla a korekcí, i velká

deformita páteře nemusí být příliš znatelná. Stává se, že člověk, který pravidelně cvičí a pracuje se svou skoliózou, je v lepší fyzické kondici než jeho vrstevníci.“

Vývoj skolioprogramu v CKP Dobřichovice První skolioprogram byl uspořádán v roce 2009 na popud autorky projektu PhDr. Ivetty Pallové, Ph.D. Organizace skolioprogramu je po celou dobu pod taktovku Mgr. et Mgr. Jany Týkalové, ředitelky CKP Dobřichovice a CKP Roseta. Od začátku byl program zaštiťován rehabilitačním lékařem. Již od prvního skolioprogramu byla také komunikace s psychology, i když nejprve pouze při skupinových lekcích (relaxační skupina). Během let se ale projevila nutnost individuální psychosomatické konsultace a důležitost propojenosti při vyměňování informací. Postupně se tým odborníků pečujících o účastníky ustálil ve složení: fyzioterapeutka PhDr. Iveta Pallová, Ph.D., rehabilitační lékař MUDr. Jan Slovák, psycholožky Mgr. Tereza Maková a Mgr. Lucie Sušická. MUDr. Slovák k vývoji skolioprogramu uvádí: „Dobřichovického skolioprogramu se účastním jako lékař od roku 2011. Vnímám, jak se během té doby vyvíjí, zdokonaluje a směřuje k stále větší komplexnosti. Tou rozumím spolupráci několika různých oborů – rehabilitačního lékaře, fyzioterapeuta a psychologa. Díky tomuto interdisciplinárnímu týmovému přístupu a sdílení pohledů se nám daří osobnosti klienta se skoliózou lépe rozumět. Nejvíce našich klientů se nachází v citlivém vývojovém období na počátku nebo v průběhu puberty. Vnímají skoliózu ne tolik jako zdravotní omezení (protože tato vada obvykle nebolí), ale zejména jako kosmetický defekt, snižující jeho sebevědomí a uplatnění v kolektivu vrstevníků.“

Protože v týmu, který se postupem času ustálil kolem skolioprogramu, byly a jsou vidět velké výsledky společné práce (viz obr. 4, 5), rozhodlo se CKP Dobřichovice rozšířit nabídku o nové týdenní letní programy. Jedná se o program *Aby tělo nebolelo*, jehož první úspěšný ročník proběhl v loňském

Obr. 4: Klientka 1. den skolioprogramu (srovnání s 5. dnem skolioprogramu viz obr. 5).

Obr. 5: Klientka z „obr. 4 5. den skolioprogramu.

roce 2016. Program Aby tělo nebolelo je zaměřen na klienty s různými bolestmi pohybového systému (v rámci programu klienti absolvují lékařské vyšetření, individuální i skupinové fyzioterapie, fyzikální terapie, masáže, skupinová cvičení, psychosomatické konzultace). Bližší informace o Skolioprogramech i o programu *Aby tělo nebolelo* naleznete na našich stránkách www.ckp-dobrichovice.cz.

Autorka článku: Mgr. Hana Sladká (koordinátorka skolioprogramu) Za významného příspěvní: PhDr.

Ivety Pallové, Ph.D., MUDr. Jana Slováka, Mgr. Lucie Sušické, Mgr. Terezy Makové

ROZHÝBEJME SE!

Období mrazů a tmy již končí, nejdén z nás si řekne „konečně“. Nečekejme na nic a rozhýbejme se! Hned, ne „až zítra“, nebo „v pondělí“... Jsme stavění na pohyb, na denní pohybovou aktivitu po několik hodin. Chůze, rychlá chůze, běh, aerobní cvičení. Procházka rychlejším tempem, kolo, cokoliv, co nám vyhovuje. Je normální, že různými lidem vyhovují různé pohybové aktivity. Ideální je aktivita, u které se trochu zadýcháme, lehce zapotíme a jež trvá minimálně 30 minut denně.

Hodina chůze denně na slunečním světle funguje podobně jako středně účinná anti-depresiva. Pohyb venku na denním světle se doporučuje jako prevence i léčba depresí, úzkostí i nespavosti.

Pohyb nám snižuje tlak, cholesterol a trénuje naše srdce a cévy, abychom vydrželi aktivní i ve vyšším věku. I ve vyšším věku je třeba pokračovat v aktivitě, kterou zvládáme. Procházky, kolo či rotoped, domácí cvičení nebo

cvičení pro seniory.

Proto se rozhýbejme, hned ode dneška. Pravidelně, nejlépe denně. Čas dlouhých mrazivých nocí, inverzní pokličky a nechuti vůbec vylézt ven již končí!

Věra Dudková,

praktik pro dospělé, Dobřichovice

STUDIO MANDALA V DOBŘICHOVICÍCH

V Palackého ulici v půvabné secesní budově sídlí nyní Studio Mandala. Měli jsme plán přinést rozhovor s majitelkou tohoto studia paní Lucií Mutinskou. Protože se však do tohoto čísla sešlo materiálu více, než redakce očekávala, rozhovor přineseme v čísle příštím. Nyní tedy jako závdavek odkaz na webovou prezentaci studia: <http://www.studiomandala.cz/>, kde najdete bližší informace o aktivitách, programech, kursech, lektorech.

redakce

PAMĚTNÍ KNIHA OBECNÉ ŠKOLY V DOBŘICHOVICÍCH pokračování

V podzimním čísle jsme se probírali zápisy ze školního roku 1914/1915 a stručnými poznámkami z let válečných. Zápisy navazují až v roce 1919. Věnovali jsme se jim v čísle zimním.

V jarním čísle pokračujeme ve sledování historie školství v naší obci, tentokrát v 1. polovině 20. let minulého století.

V r. 1922 byl vydán Malý školský zákon, který ruší veškeré úlevy ve školní docházce a ustanovuje povinnou a pravidelnou osmiletou školní docházku. Žáci mohli ze školy vystoupit během školního roku po dovršení 14 let, tj. v den svých narozenin, vybaveni propouštěcím vysvědčením. Byly rovněž sníženy počty žáků ve třídě z 80 na 70 a v 1. třídě na 65.

Byly zavedeny nové předměty: občanská nauka a pro chlapce rukodělné práce.

Školní rok 1921/1922

Nejprve si všimneme na příkladu zdejších učitelů složitých kariérních postupů a jejich putování po krajích českých i moravských, než dospěli k vytoženému jmenování definitivním učitelem se stálým místem.

Definitivním řídícím učitelem v Dobřichovicích byl stanoven **Antonín Jelínek** (1866 – 1924). Narodil se v Lochkově, chodil do obecné školy ve Slivenci, do chlapecké měšťanky na Smíchově, vystudoval pražský učitelský ústav. Byl ustanoven zatímním podučitelem při čtyřtřídní obecné škole ve Slapech, po 2 letech byl jmenován zatímním podučitelem v Mníšku pod Brdy, kde se podrobil zkoušce učitelské způsobilosti,

získal místo dočasného učitele a konečně v r. 1897 definitivu učitele I. hodnostní třídy. Po 18 letech pobytu v Mníšku se vrátil do Slap jako definitivní řídící učitel, zde působil 13 let. Do Dobřichovic přišel ze Slap r. 1921. Měl hluboké znalosti přírodních věd. V mladších letech psal odborné články do časopisu Vesmír. Zemřel zde raněn mrtvicí a je pochován v Karlíku.

Dosavadní člen sboru František Bobek byl ustanoven zastupujícím učitelem v Košířích a výměnou na jeho místo přichází jako zastupující učitel **František Fůst** (1882 – 1967). Narodil se v Radotíně, kde navštěvoval obecnou školu, pak chodil do měšťanky na Smíchově, do učitelského ústavu v Praze, načež byl jmenován zatímním podučitelem v Kunovicích a v Podolí. Jako zatímní učitel učil i ve Vsetíně. Nato byl jmenován definitivním učitelem II. třídy při trojtřídní škole v Chrástanech, odtud přechází do Slap nad Vltavou na čtyřtřídní školu. Jako zatímní učitel I. třídy působí v Kosoři, kde je v r. 1918 jmenován definitivním řídícím učitelem. Výměnou míst se dostává do Horních Mokropes, pak do Radlic, dále do Košíř, odkud přichází, tentokrát už definitivně, do Dobřichovic.

Již v roce 1919 přichází do Dobřichovic po zemřelém Josefu Kalinovi učitel II. hodnost-

III. třída Obecné školy v Dobřichovicích, školní rok 1921/ 1922. Třídní učitel Antonín Frýdl a řídící učitel Antonín Jelínek. Za A. Frýdlem stojí jeho nevlastní syn Josef Kecek. Mezi žactvem by mohli být: Vladimír Fůrst, mladší syn učitele Františka Fůrsta, František Rakovič, Jan Špíchal, Marie Brodecká, Marie Lebedová, Božena Rozsypalová, Marie Petráčková. Z archivu rodiny Keckovy s poděkováním za zapůjčení.

ní třídy **František Vyhna**l (1987 – 1972). Narodil se ve Velké Chuchli, chodil 3 roky do měšťanky v Praze a 4 roky do pražského učitelského ústavu. Působil jako výpomocný učitel v Davli, Chuchli, Břevnově a Mokropsích, jako zastupující učitel II. třídy v Noutonicích, jako definitivní učitel II. třídy v Tuchoměřicích, jako zastupující učitel I. třídy v Přední Kopanině a Tuchoměřicích a konečně jako definitivní učitel II. třídy v Dobřichovicích, kam nastoupil po 4 letech vojenské služby 8. 1. 1919.

Jak vidno, neměli kantoři na různých ustláno. 19. března 1922 navrhl školní úřad na lékařské doporučení zdravotní dovolenou pro řídícího Antonína Jelínka v trvání od 1. 4. do 3. 5. Jelikož nebylo možné sehnat náhradu, učil až do 3. května. Po dobu jeho dovo- lené, tj. do konce června, ho zastupovala sl. Jindřiška Růžičková (*1902), jeho bývalá žačka ze Slap. Onemocnění učitele bylo

pro chod školy vždy vážným problémem. Po dobu nemoci se muselo buď zavést střídavé vyučování, nebo bylo třeba najít náhradu, většinou pensistu. Tak početné třídy se nedaly sloučit. Pokud bylo onemoc- nění kantora trvalejší, musel být urychleně nahrazen zastupujícím učitelem odkudkoli z Čech, či Moravy. Obec a vedení školy se musely postarat o jeho ubytování. Sehnat volnou místnost v přelidněných obydlích byl někdy nadlidský úkon a úroveň bydlení ne- byla závidění hodná.

O prázdninách v létě 1921 sloužily některé učebny k ubytování vojska z Berouna, které se účastnilo hašení lesního požáru při tra- ti. Učebny byly tak zaprášeny a začouzeny, že je musela dát školní rada vybít. Během vyučování od 4. do 12. října měla střídavě jedna třída volno. Odpoledne se učebna vy- bílila jednou, druhý den dopoledne podru- hé a odpoledne se uklidila.

Škola oslavila 100. výročí narození K. Havlíč- ka Borovského a 70. narozeniny A. Jiráska. V předvečer výročí upálení M. J. Husa se sešly místní spolky na Staré poště a průvo- dem se odebraly ke škole k pomníku Hu- sovu. O Husovi promluvil okrskový sokolský vzdělávatel bratr Hřebík z Řevnic. Již za šera se šlo od školy směrem ke Kudrnům (k současné lávce, kde byl přívoz), zde byla na volném prostranství zapálena hranice a zpívaly se vlastenecké písně.

Jednota Sokol pořádala veřejné cvičení své odbočky v Letech, tělocvičnou besedu v Dobřichovicích, několik divadelních před- stavení a zábavně vzdělávacích večírků. Zahradník Beno Svoboda ořezal 2 košaté lípy před školou, protože jejich větve zasa- hovaly do elektrického vedení a stínily 3. třídu. 25. února šel na Berounce dosti silný led, některá kra měla až $\frac{3}{4}$ m i více, ale řeka zůstala v korytu. Sněhu bylo málo, až 23. března napadlo asi 23 cm, takže bylo hodně vody a řeka se rozvodnila. 8. května přinesla do školy majitelka kolotoče užov- ku dlouhou 105 cm, chycenou v Karlickém údolí. Když se užovka zotavila po uvěznění ve skřípci, donesl ji správce školy na kraj lesa u trati k Letům pod Hájem.

6. června podniklo žactvo školy v počtu 110 spolu s učiteli a dalšími dospělými vý- let na hrad Křivoklát a do skláren v Nižbo- ru. Na hradě se dětem líbily sbírky v hradní věži a ve sklárnách postup výroby.

Ve středu 21. 6. v 15 hod. měla pohřeb pí. Marie Šimáčková, vdova po zdejším řídícím učiteli Františku Šimáčkovi. Pohřbu a prů- vodu se zúčastnilo žactvo i učitelstvo. (Ši- máčkovi jsou pochováni na hřbitově v Kar- líku.) F. Šimáček (1857 – 1909) se narodil v Řeporyjích, vystudoval pražský učitelský ústav, do Dobřichovic přichází v r. 1907 ze Slap. Zemřel po krátké nemoci, nachladiv se při pohřbu.

Školní rada schválila zřízení nadace pro chudé dítky, která byla založena po úmr- ti Bedřicha Havlíka z místního mlýna. Od

dárců dostávala škola většinou učebnice a knihy do školní a učitelské knihovny, nebo vycpaniny zvířat. Např. Emanuel Karman, vrchní inspektor stát. drah, daroval prepa- rovanou vydru a tchoře. Po tragickém úmrtí jediného dítěte, studenta gymnázia, věno- val škole 5 jeho knih. Karmanovi bydleli v Lomené ul. č. 162. Ředitelství chlapecké výchovny darovalo míru na měření výšky žáků, kterou zhotovili chovanci v dílně ústa- vu, a rovněž 20 párů sandálů pro žáky 1. a 2. třídy, protože chovancům byly malé. Knihkupec a nakladatel A. Štorch poskytl k Vánocům 15 obrázkových knih a 29 kra- bic s hračkami.

O prázdninách dala školní rada celou budo- vu vybít a fasádu natřít světlou a tmavou zelenou barvou. Všechna okna byla oprá- vena, nově zasklena, rámy a dveře byly na- třeny. Takže budova školní, že uvnitř stará a místnosti nevhodné, svrchu aspoň oděna jest do roucha napohled pěkného a sluš- ného! Opravu zednickou provedl J. Kusý (7 500.-K), natěračskou F. Veverka (800.-K), sklenářskou fa ze Zbraslavi (420.-K).

Školní rok 1922 – 1923

Učitelský kádř zůstává stejný, řídícím uči- telem je Antonín Jelínek. Školu navštěvu- je 254 žáků. Do středních škol odchází 11 hochů a 1 dívka, z nich 8 do reálného gymnázia, 3 do klasického gymnázia a 1 do lycea. Do měšťanských škol nastoupili 52 žáci, z nichž je 20 dívek. Z Dobřicho- vic odchází do měšťanky 12 hochů a 11 dívek. Soukromě jsou vyučováni 3 žáci. Krejcarový spolek dostává od školní rady pravidelný roční příspěvek 500.- K. Po- kračuje se ve veřejných sbírkách pro děti nezaměstnaných a žactvo v červnu 1923 uspořádalo sbírku Dětský den. Od 19. 12. 1922 je zavedeno vyučování náboženství československého. Výuku zahájil duchovní správce Urban ze Zbraslavi. Tři hodiny odu- čil nastupující bohoslovec Pavel Potoček,

ale kvůli nevyplacenému honoráři skončil, takže ve výuce pokračoval Přemysl Oliva z církve československé evangelické. Závěrečné propouštěcí zkoušky mělo vykonat i 9 chovanců z výchovny, aby mohli dostat propouštěcí vysvědčení, ale Okr. školský výbor na Smíchově v dubnu 1923 zřizuje ve výchovně soukromou obecnou školu s právem vydávat vysvědčení, takže se přezkoušení nekonalo.

8. 6. 1923 podlehl útočnému poranění Alois Rašín, ministr financí. Žactvu byl přiměřeně věku vysvětlen jeho význam pro finanční poměry a pořádek v republice. 7. 3. 1923 byly připomenuty 73. narozeniny presidenta Masaryka. Od dubna 1923 Sokol zapůjčuje své letní cvičiště pro školní cvičební hodiny TV. (*Sokol odkoupil od křižovníků pozemek pro hřiště a budoucí sokolovnu v r. 1922.)

24. června 1923 se uskutečnil celodenní výlet do Mělníka. Zúčastnilo se ho 112 dětí, 7 učitelů a 40 dospělých. Odjíždělo se v 5.26 vlakem na Smíchov, pak následoval pěší přesun k přístavišti a v 6.30 jim odjížděl parník do Mělníka. Dlouhou cestu oživilo 9 zdymadel. Po příjezdu ve 12.30 následoval oběd. Hlavním programem byla návštěva zámku, obrazárny a muzea. Dospělí si prohlédli i vinné sklepy. Vyhlídka na České středohoří z vrchu za kostelem byla pokažena mlhou a mraky. Zpátky se vraceli drahou přes Všetaty a v 19.45 se ve zdraví vrátili domů.

26. 6. byla v hospodě na Staré poště uspořádána zdravotnická přednáška zaměřená hlavně na TBC. Pro děti od 10 hod. zdarma a večer pro dospělé za 50 haléřů. Škola opět dostává dary od firem, či soukromých osob, např. sbírku zkamenělin, pomůcky pro fyzikální a chemické pokusy, knihy, mapu obrazy. Karel Havlík, majitel mlýna a elektrárny, založil školní nadaci, z níž byly např. kupovány učební pomůcky, dárky pro chudé děti při vánoční nadílce a hrazen paušál za elektrické osvětlení v bytě řídící-

ho učitele, V tomto roce dostalo z nadace např. 25 dětí nové obutí, které zhotovil mistr Josef Vančura. Jeden pár stál 75.- K a jeden pár dal obuvník nádavkem zdarma.

Školní rok 1923 – 1924

Zápis z tohoto roku je stručný. 2. ledna 1924 zemřel pan řídící Jelínek, který zde působil pouze 2 a ½ roku. Zastupujícím řídícím učitelem se stává znovu Hugo Švéd. Od tohoto roku jsou žáci pravidelně pojišťováni u Úrazové pojišťovny v Praze. Škola obdržela darem od pí. Trnožkové, choti generálního ředitele, 1 000.- K na ošacení pro chudé děti, peníze byly použity spolu s úroky z Havlíkovy nadace na vánoční dárky dětem. Letní hosté vybrali pro Krejcarový spolek 570.- K. Učitelé se v prázdných odpoledních účastnili kursů ručních prací v měšťanské škole na Smíchově. Na jaře 1924 ve škole hospitoval učitel z Podkarpatské Rusi.

Školní rok 1924 – 1925

Vzhledem k tomu, že Ferdinand Jirsa, řídící učitel z Chuchle, který sem byl ustanoven jako řídící učitel, nenastoupil, pokračuje v zástupu H. Švéd. Od května 1925 je jmenována nová školní rada, Dobřichovice zastupují Josef Brodecký a Miroslav Novák. 14. 5. 1925 se koná schůze za účelem zřízení pokračovací hospodářské školy. Zvolený výbor se má postarat o uskutečnění plánu. Předsedou byl zvolen Josef Špaček z Letů. Místní kampelička chtěla odkoupit kus školní zahrady pro postavení vlastní budovy, žádosti nebylo vyhověno. Byla zaslána žádost na Uměleckou průmyslovou školu kvůli zpracování návrhu na zbudování Husova památníku v průčelí budovy. Návrh byl dodán.

Správce školy se zasazoval o zřízení zimní tělocvičny u školy. Následkem války a zřízením měšťanské školy v Řevnicích ubylo žactva tou měrou, že byly prozatímně slou-

ženy 2. a 3. třída. Jelikož učitel František Bobek nemá byt, byly z kabinetu vystěhovány učební pomůcky a přesunuty do uvolněné třídy. Kabinet byl pronajat p. Bobkovi. Ve škole byly zbudovány nové schody, sokly byly opatřeny olejovými nátěry, bylo zavedeno elektrické osvětlení a pořízena nová železná vrata.

Školní rok 1925 – 1926

Školu navštěvuje 176 žáků a 2. a 3. třída jsou opět spojeny. V 5. třídě byla zřízena radiová přijímací stanice, takže mohli žáci poslouchat průběh slavnosti k narozeninám presidenta Masaryka. Zejména o nedělích prý vysílání obveselovalo žactvo.

28. března se konala ve prospěch ČSČK školní slavnost Den míru. Za školu promluvil Hugo Švéd, za obec p. Koníček a p. Kovář. Žáci přednesli básně a písně. Slavnosti se účastnili i chovanci z výchovny. Bylo vybráno 661.90 K a odevzdáno obecnímu

úřadu. 28. 10. 1925 obecní zastupitelstvo a místní spolky včele se Sokolem pořádaly slavnost vztyčení státní vlajky.

V listopadu 1925 byly ve škole konány 2. volby do Národního shromáždění. Učitelé pracovali jako volební komisaři zde i v okolních obcích. Na konci školního roku se z bytu řídícího učitele po 2 a ½ letech od smrti manžela vystěhovala pí. Leopoldina Jelínková, vdova po A. Jelínkovi, řídícím učiteli. Byt bude prozatím obývat František Bobek, který zajistí i úklid školy. Kvůli epidemii spalniček byla škola 3 týdny uzavřena. 1. června 1926 si školu prohlédl nový školní inspektor, Ferdinand Černý.

Pokračování přístě.

J. Váňová

Milí čtenáři, pokud vlastníte školní fotky z 20. let 20. století, uvítáme, když je oskenujete a pošlete do redakce, nebo nám je nabídnete k oskenování. V pořádku je vrátíme.

redakce

JAROSLAV ŠAROUN

Pro toto číslo Kukátka jsme požádali o krátký rozhovor pana profesora Jaroslava Šarouna, klavíristu, skladatele, organizátora hudebních akcí a také včelaře. (Čtenáři jistě pochopí, že vzhledem k přátelství si budeme tykat.)

Kukátko: Inspirací pro tento rozhovor bylo setkání s Antonínem Dvořákem III., vnukem slavného skladatele, o němž píšeme v kulturní rubrice. Jistě by čtenáře Kukátka zajímalo, jak jste se s A. Dvořákem poznali a jak dlouho už spolupracujete?

J. Šaroun: Antonín Dvořák III. začal v devadesátých letech minulého století pravidelně navštěvovat závěrečné koncerty Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka v Karlových Varech a později i některá soutěžní kola. Několik let je sponzoruje i vlastní premii

za nejlepší provedení dědečkovy árie. Někdy jej též potkávám na vystoupeních frekvenciantů interpretačních kursů, když vyjždíme z Petrovic účinkovat do blízkých měst. Při poslední soutěži jsem jej oslovil se žádostí o besedu v Dobřichovicích. Ochotně přijel.

K.: Jaký je vlastně Tvůj vztah k hudbě A. Dvořáka? Co jsi s ní všechno zažil? Kde všude jsi Dvořákovu hudbu uváděl a jak byla přijímána? Dá se vyzorovat nějaký rozdíl ve vnímání Mistrovy hudby v různých čas-

J. Šaroun při koncertě v karlickém kostele.

tech světa, na různých kontinentech, třeba v Americe, v Asii, u nás nebo v různých evropských zemích?

J. Š.: Dvořákova hudba oblažuje snad všechny české muzikanty. Přináší radost, energii, a kde je to potřeba, i smír a vyrovnaní. Je sdělná všem, kteří jsou ochotni hudbu vnímat, a to napříč vrstvami lidí s různými zájmy i úrovní vzdělání. A právě toto vnímám i při výkonech, včetně těch v zahraničí v Evropě i v ostatních kontinentech (v Africe a v Antarktidě jsem nebyl). Odezvy publika bývají spontánnější než na podobné skladby jiných autorů. Jeho tvorba je pro většinu lidí srozumitelná, aniž by byla prvoplánově podbízívala.

K.: Ted' z jiného koše: Kukátko je dobřichovický čtvrtletník a Ty jsi v Dobřichovicích doma už spoustu let. Od kdy vlastně? A jak se Ti v Dobřichovicích žije?

J. Š.: V Dobřichovicích jsem se poprvé objevil v roce 1955 na akci zahrádkářů v přístavbě Dětského domova, kde jsem doprovázel tatinčka při zpěvu několika árií. Byl vynikajícím

amatérským basbarytonistou. Po úspěchu na soutěži lidové umělecké tvořivosti mu bylo nabídnuto i angažmá v Armádní opeře na Vinohradech, ta ale byla záhy zrušena. V šestapadesátém jsme se přistěhovali na Brunšov výměnou za bydlení v Praze a po základní opravě zanedbaného starého domu jsme se i s prarodiči přemístili do Palackého ulice. Po svatbě jsem bydlel v Raisově ul. a od r. 1973 v Jiráskově. Jakožto tvor, který prožil svá první léta obklopen zahradami, sady, polnostmi a selskými usedlostmi v předměstí své rodné Dobrušky jsem se necítil ve velkém městě doma a návrat na venkov jsem vítal. Vždycky jsme měli dobré sousedy a pro děti tu bylo bezpečněji. Na druhé straně to bylo 60 let dojíždění (vlaků mě ale od začátku až dosud baví) a po většinu dní domů až na noc. Moje práce nebývala obvyklé „od - do“, ale něco dopoledne, jinde odpoledne a pak další večer a ani při větším oknu se nevyplátilo si zaběhnout domů. Ty krásné zalesněné kopečky okolo sice nenavštívím často, ale pokud nejsou v mlze, aspoň je vidím.

K.: Přejděme k muzice: Tvé jméno je už po léta spojeno s řadou nezapomenutelných koncertů v Karlíku i v dobřichovické křižovnické residenci. Ale ono to začalo mnohem dřív. Kdy vlastně?

J. Š.: O té první akci jsem se už zmínil. Několik následujících let jsem se pravidelně scházel s Alfonsem Dvořákem (důchodce, výborný houslista) a s Janem Feifrem (krásně hrál na violoncello, jeho bratr Gustav, nazývaný „Bambus“ byl obětavý a oblíbený hybatel obecního hudebního dění, pamětníci potvrdí!) a občas jsme společně vystoupili při různých událostech pořádaných v Dětském domově, v sokolovně nebo v kostele. Od šedesátých let jsem často hrával při různých akcích v obci. Na ty jsem přiváděl též své spolužáky z AMU, později pak už kolegy a své studenty. Studenty fakulty zvu dosud na občasně akce v Domově důchodců a samozřejmě pak na koncerty, které s podporou obce pořádám v Karlíku. I dříve jsem někdy představil vynikající sólisty; k pravidelnější aktivitě ale došlo až na popud z Kukátka, kdy po rezignaci výborné organizátorky dobřichovické kultury Martiny Hrdličkové obec hledala na přechodnou dobu pomoc při organizování koncertů a bylo potřeba něco pro to udělat. Nejsem zdatný organizátor, ale přesto jsem nabídl dramaturgii koncertů na jednu sezonu. Grant byl schválen a Slavostní Rossiniho mší (pro sóla, sbor, klavír a varhany) jsme zahájili „Karlickou pout“. Po čase nastoupila nová vedoucí kulturního centra, jejíž portfolio je samozřejmě široké a rozmanité (pokud jde o hudbu, tak od té staré až po „všechno“), dotace na koncerty mi ale byla zatím ponechána. Snažím se o pestré repertoárovou nabídku, ve které se pamatuje jak na umělce s mezinárodním renomé, tak i na umělce z našeho regionu, studenty hudebních škol i na amatérské sbory. Návštěvníkům ponecháváme na uvážení dobrovolné vstupné, které nám pomáhá uhradit režii (přidělený grant je pouze na honoráře), příspěv něco na kostel, na

stacionář, někdy i akci navíc. S referentkou předem konzultuji termíny, aby nedocházelo ke kolizím akcí.

K.: Dobřichovice jsou blízko Prahy, kde si každý milovník musiky tu svoji snadno najde. Přesto zveš špičkové muzikanty sem k nám. Proč zrovna sem? A jak oni na ta pozvání reagují? A jak se jim tu hraje a zpívá? Říká se tomu v „ňúspíku“ zpětná vazba ...

J. Š.: Ano, zvu. Zvu kumštýře, se kterými se dobře spolupracuje, rádi přijedou a neptají se na honorář (ten jim ovšem nabídnu). Interprety, u kterých tuším výraznější závislost na penězích, raději neoslovuji. Někteří přijíždějí i proto, že jsem pro ně hodně udělal. Vždycky od nás odjíždějí spokojeni. Je to dáno pozorností, soustředěním publika a jeho přízni. Oba naše kostely jsou akusticky přátelské a svým prostorem našemu konání přiměřené. Ostatní prostory v obci jsou pro konkrétní, vhodně volené akce také dobré. Před koncertem mívám starost o návštěvu (to může zkomplikovat nejen počasí) a pak zas o to, jestli v pořádku dorazí účinkující. Před dvěma lety se mi například dopoledne zpěvačka omluvila z podvečerního vystoupení a až po mnoha marných telefonátech různým kolegům z Prahy či okolí se podařilo dovolat Richardu Novákovi, který ochotně slíbil a včas z Brna dorazil (dálnice D1 on-dyno zafungovala). Náhrada byla skvostná! Jen jedenkrát jsme odvolali koncert pro omezení cembalistky po vyvěšení plakátků. Pokud jde o studenty, snažím se volit termíny tak, aby naše koncerty byly pro ně též přípravou na absolventské výkony, soutěže, nebo konkursy; aby prospěch byl vzájemný.

K.: Už řadu let k nám zveš na besedy významné osobnosti hudebního života. Jak vznikl tenhle nápad?

J. Š.: Nápad uspořádat besedu vznikl přirozenou cestou. Tehdy jsem s Českou filharmonií doprovázel v náročné skladbě Soňu Červenou a zanedlouho se s ní opět potkal v Hradci Králové, kde účinkovala v jiném

S R. Procházkou na loňském včelařském setkání na Studeném vrchu u Hostomic.

melodramu (a opět výborně). Tam jsem se rozhodl představit živou legendu v našem kruhu ve Fürstově sále. Pozvání přijala s přáním spoluúčasti s Vlastimilem Harapesem. Melodram tehdy ukázat nechtěla, ale nakonec si mimo vyprávění a předvedení nahrávek i s chutí zazpívala. Oba odjížděli velmi spokojeni s tím, že se ještě vrátí, a ona zas bude moderovat jemu. On sice pak čas nenašel, ale to ještě může být. Já si tehdy uvědomil, že v době, když je kostel vymrzlý, je ve vytopeném sále MUDr. Fürsta (na Pana Doktora rád vzpomínám) útulno a že dokud spolupracuji s osobnostmi, které něco dokázaly a které nás mohou oslovit, a mám tu možnost, pak bych je měl také přivést a představit. Nakonec nezůstalo jen u osobnosti z hudebního světa, svůj příběh nám vyprávěl i RNDr. Jiří Grygar. Toho hodlám ale ještě pozvat na opravdovou přednášku.

K.: Povídání s A. Dvořákem nebylo letos jistě jediné. Co máš ještě letos v plánu? A nejen pokud jde o ony besedy, ale v srpnu bude i další ročník festivalu Musica viva ...

J. Š. Dobrá otázka. Z besed mám domluvené „Vyprávění o Národním Divadle“ s RNDr. Janem Králíkem (4. března v 16 hod. v sále Zeleného ostrova). V jednání je vystoupení mladého a úspěšného vokálního kvarteta a scénické komorní provedení Straussovy operety Netopýr; obojí právě na letním fes-

tivalu Musica viva. Tím chci také pomoci Františku Běhounkovi, který obětavě táhne festivalovou „káru“ (a mnohé „káry“ jiné) a trochu pomoci táhnout ji dál, a to tak, aby to bylo pokud možno pestré a přitažlivé.

K.: Zkusíme teď jiné téma: Jistě mnohým neuniklo, že umělci, kteří díky Tvému pozvání u nás vystupují, dostávají pravidelně co honorář sklenici medu od Tvých včel. Mnoho sousedů a spoluobčanů Tě zná jako dlouholetého včelaře, v současné době mnozí i jako předsedu včelařů z Dobřichovic, Letů, Karlíka, Všenor a Černolic, což jsou obce v působnosti současného včelařského spolku. Jak ses ke včelaření dostal a co Ti dává chov včel? Pojď se se nějak s musikou? Pokud ano, jak?

J. Š.: Ta sklenice medu není místo honoráře, je projevem přátelství a obdarování si ji cení více, než obnáší její tržní hodnota. A to zas činí radost mně. Ostatně, když jsem natáčel pro obec (ale současně i pro Sokol, myslivce a hasiče) v Rudolfinu znělky a fanfáry, včelí odměna (celkem 1/2 q) bylo jediné, co ode mne muzikanti přijali (peníze totiž odmítli přijmout a nechtěl jsem je nechat za ochotu a pomoc jen tak odejít. Fakturu za pronájem Dvořákovy síně a zvukové studio ve spíše symbolické výši proplatila obec). Včelaření mi uložily sudičky. Narodil jsem se doma v době výjimečně vydatné medovicové snůšky; maminka do poslední chvíle pomáhala tátovi, který ve válce živil rodinu výrobou voskových meziků a včelařením. Po několikaleté pauze (v r. 1949 jsme se z Dobrušky odstěhovali) se začalo v malém opět včelařit (od 1955 Šárka a Malé Kyšice) a to mě přitahovalo a získalo. Nejdříve jsem tatínkovi asistoval, hodně nastudoval, zájezděl k mistru Josefu Vítkovi na Chouzavou na praxi a brzy o včelky pečoval sám. V dobřichovickém spolku jsem tehdejšímu předsedovi J. Mestekovi vypomáhal se vzorky a komunikací se členy ještě před oficiálním přijetím za člena Včelařského svazu. Později jsem v něm prošel všemi funkcemi (mimo pokladnictví; to dlouhou dobu vzorně obhos-

podařoval Ludvík Hainz, významný hodinář). Z těch jsem ovšem potěšení neměl. Nejhorší bylo podílet se na nařízené likvidaci několika set včelstev z preventivních důvodů po nálezu zavlečeného roztoče *Varroa destructor* do Černošic v době, kdy ještě nebylo povolené léčení a veterinární správa zvolila radikální řešení. V době, kdy jsem ještě nevěděl, jak se doopravdy profesně uplatním, jsem uvažoval i o variantě středního včelařského provozu včetně kočování jako doplnění úvazku

na eventuální hudební škole. Zaměstnání se ale nástupem do Armádního uměleckého souboru a vzápětí na Konzervatoř, AMU a později i do České filharmonie vyřešilo a včelky mi zůstaly především radostí; kontakt s nimi přináší harmonii a pohodu. A to přece k hudbě patří! Ne?

K.: To nepochybně. Tož přejeme dobrý rok a veliký dík za ochotu podělit se o zážitky a zkušenosti.

Za Kukátko se ptal J. Matl

KULTURNÍ PŘEHLED

BŘEZEN – KVĚTEN 2017

Podrobnější informace najdete na webu Dobřichovic a v Informačním listu.

březen

VÝSTAVY

Café galerie Bím: do 15. března výtvarné práce **Evvy Šebíkové**

Residence Křižovníků: výstava 20 let mostu je prodloužena do konce března

Sobota 4. března v 16:00: společenský sál Zeleného ostrova (vchod z ulice Za Parkem – proti obchodu pro cyklisty p. Fojta)

Cyklus podvečerních posezení s **Jaroslavem Šarounem: Vyprávění o Národním divadle hudební publicista RNDr. Jan Králík, CSc.**

Sobota 11. března v 10:00: Dobřichovický domek
Divadlo Kukadlo Jeremiáše Polcara – Začarované království

Sobota 11. března v 16:00: společenský sál Zeleného ostrova
Cyklus besed o výtvarném umění s ak. malířkou **Danou Puchnarovou**
(další termíny: 13. dubna a 11. května vždy v 16h)

18. března v 10:00: Dobřichovický domek
Maňáskové divadlo Lucie Havlíčkové – O třech prasátkách

Úterý 21. března v 19:30: křižovnická residence
Koncert **Vladimíra Mertý, Jana Hrubého a Ondry Fencla**
Předprodej v Infocentru za 200,- (na místě 250,-)

duben

Sobota 8. dubna: park

Dobřichovická míle (organizuje základní škola Dobřichovice)

Sobota 8. dubna: křížovnická residence

Jarní trhy s programem pro děti (organizuje město Dobřichovice)

Čtvrtek 13. dubna: společenský sál Zelený ostrov

Výtvarné umění a my – přednáška akademické malířky **Dany Puchnarové** a beseda s ní (organizuje ak. malířka Doc. Dana Puchnarová s kulturním centrem Dobřichovice)

Sobota 29. dubna: Trans brdy, zázemí na louce u lávky

cyklistický závod, (organizuje Jiří Hudeček, předseda spolku Trans Brdy)

květen

Sobota 6. května: start z křížovnické residence

Dobřichovický půlmaraton (organizuje Město Dobřichovice)

Čtvrtek 11. května, společenský sál Zelený ostrov

Výtvarné umění a my - přednáška s akademickou malířkou **Danou Puchnarovou** (organizuje D.Puchnarová a kulturní centrum Dobřichovice)

Sobota 13. května 8:00-12:00: u řeky pod lípou

Farmářské trhy (organizuje Město Dobřichovice)

Sobota 13. května 14:00-17:00: u skautského srubu v areálu Sokolovny

Lukoláda s doprovodným programem, vyhlášení všech kategorií v 16:00 (organizují Skauti)

Sobota 20. května (v odpoledních hodinách, přesný čas bude upřesněn v aktuálním Informačním listě)

Degustační míle a Corvette parade – tradiční přehlídka vozidel značky Corvette v ulici 5. května, degustace a ochutnávka delikates místních pohostinných zařízení.

Sobota 27. května, 8:00-12:00: u řeky pod lípou

Farmářské trhy

Připravila A. Kudrnová

HOD ZIMNÍHO NOVOROČÍ aneb od Vánoc do Tří králů

Letošní vánoční cyklus máme za sebou, nakonec už i Hromnice a k Velikonočním svátkům cesta letos dosti krátká. Ač je to už pár týdnů, rád bych zmínil dvě vánoční musiky, které si tu zmínku jistojistě zaslouží.

První nastala o Štědré noci, přesně o půlnoci z 24. na 25. prosince, kdy v karlickém kostele sv. Martina a Prokopa zazněla v podání souboru Ludus musicus (s hosty) Missa solennis Jakuba Jana Ryby. Už je to tradice, ale tak pěkná! Milá setkání, nádherná musika. Nabitý kostel. Vzájemnost. K tomu veliký vánoční betlém a řada betlémů malých, svíčky, chvojí, vůně takměř magická.

A ještě varhany, hlasy, flétna, klarinet, horny, trubka, tympány, housličky ...

Zážitek, který nabíjí a ten náboj vydrží dlouho.

Tříkrálový betlém a výše detail z něho.

Novoročně tříkrálové novum

Vídeňská filharmonie dává novoroční slavnostní koncerty. Ludus musicus ustavil novou tradici novoročně tříkrálových setkání s hudbou, letos to vyšlo na pondělí 2. ledna a ve slavnostně vyzdobeném sále křižovnické residence bylo plno a svátečně.

V podstatě skoro stejná sestava vynikajících sólistů jako o štědré noci – pěvců i instrumentalistů, tentokrát s povídáním a opět s vystavenými betlémy, které tvoří již zcela unikátní sbírku. A celé expozici vědovil velký betlém tříkrálový, zcela jiný než onen štědrovečerní.

A musika byla se vši parádou a se skvělými sólisty. Slavnostní vytrubování, pastorely, Michnova Mariánská musika, ale i neznámí autoři jako Daniel František Alois Milčinský (1732 – 1808), křižovník, který pravděpodobně Dobřichovice znal a jehož vskutku

moderní hudba byla velikým překvapením. Nechyběli ani Pavel Josef Vejvanovský či Wolfgang Amadeus Mozart nebo magický P. Georgius Zrunek, Karel Václav Holan Rovenský či František Ignác Tůma. O každém autorovi padlo pár slov, musika tak dostala ten pravý kontext a souvislosti.

A ještě jednu věc je třeba připomenout: v závěru upřímně poděkováno všem, kteří drželi prapor hudby v Dobřichovicích v posledních snad již desetiletích. Ale to není vše: Když jsme před mnoha lety, vlastně ještě za bolševika, poslouchali zahraniční rozhlas, byly pro nás zajímavé informace o tom, jak koncerty oné t. zv. „vážené“ hudby sponzorují angažovaní lidé. A jak je to pro ně prestižní. U nás se to po převratu zvrhlo ve sponzorování fotbalu, hokeje a televizních přenosů lehké zábavy. A najed-

nou toto: považte: tento novoroční koncert sponzorovali naši spoluobčané či rodáci a to zaslouží velké poděkování, kterého se jim také na závěr koncertu dostalo. Byl to moc milý večer a doufejme, že se tato tradice u nás uchytí. I redakce Kukátka by ráda všem poděkovala za tento nevšední zážitek.

J. Matl

Z novoročního koncertu. Foto j. Kotek

ANTONÍN DVOŘÁK v Dobřichovicích

Foto I. Caldová

Besedy, na něž zve Prof. Jaroslav Šaroun významné osobnosti naší hudební kultury, jsou vlastně již běžnou a očekávanou náplní podzimních a zimních měsíců. Tentokrát byla ale pozvánka toho druhu, že zvědavost napínala strunu až k prasknutí. Antonín Dvořák! Ano, byl to on! Když vešel a předstoupil před plný sál Zeleného ostrova, bylo to neuvěřitelné. Ta podoba... Antonín Dvořák III., vnuk Mistrův, syn posledního Dvořákova syna Otakara a dnes jediný žijící z 9 Dvořákových vnučat.

Bylo to krásné odpoledne, kdy zněla Dvořákova hudba v podání Jaroslava Šarouna a pěvkyně T. Novákové a L. Laubové a host vyprávěl o tom, jak se mu žije z takovým jménem a rodinou, jaký má vztah k hudbě svého dědečka, co z ní má nejraději, jak ji po celém světě představuje a sdílí s nejrůznějšími osobnostmi světové hudební kultury.

Došlo i na Dvořákovy cesty po světě, na jeho korespondenci a zahraniční kontakty. Na festivaly Dvořákovy hudby, mezi nimiž hraje stále větší roli festival Dvořákova Praha. U toho všeho A. Dvořák III. nějak pořád je, všemi vítán, zván a ctěn.

A samozřejmě také došlo na Dvořákovy milované lokomotivy. Na co jsme se ale nestačili zeptat: jestli sám host má k nim stejný vztah jako jeho slavný dědeček.

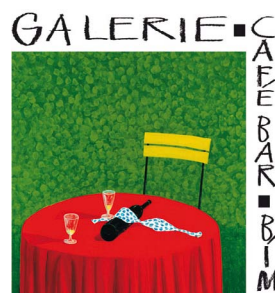
Bylo to velmi krásné pozdní odpoledne, za než patří všem, kteří se o ně zasloužili, poděkování. Přinášíme alespoň jednu společnou fotografii aktérů pro ilustraci.

JM

POP ART 2017 DOBŘICHOVICE

/ ALAN DAVIE / JIM DINE / ROY LICHTENSTEIN / UWE LANSSEN / ROBERT INDIANA / TOM WESSELMANN / EDUARDO ARROYO / ENRICO BAY / ALAN DAVIE / JIM DINE / ALFRED LESLIE / SAM FRANCIS / CLAES OLDENBURG / PETER PHILLIPS, ANDY WARHOL / EDUARDO ARROYO / ALFRED LESLIE / ROBERT INDIANA / KIKI KOGELNIK / WALLACE TING /

Výstavou **POP ART 2017 DOBŘICHOVICE** otvírá Galerie Cafe Bar Bím jarní sezonu. Výstava se otevře v pátek **17. března v 18.00 h** a bude trvat do **31. května 2017**. Tuto unikátní výstavu laskavě zapůjčil galerista a majitel galerie GOAP Praha Zdeněk Kočík. Výstavu společně s panem Kočíkem otevře malíř a grafik **Tomáš Bím**, hudební doprovod slečna **Kristina Bárťová**, klavír. Výstava byla k vidění pouze 1x v Praze a v Olomouci. Těšíme se na Vás. Galerie Cafe Bar Bím.

BLÍŽÍ SE FOTBALOVÉ JARO

Ačkoliv to tak momentálně nevypadá a letošní doslova ladovská zima se stále nechce vzdát své vlády, fotbalové jaro je takřka za dveřmi. Velmi dobře to vědí i dobřichovičtí fotbalisté, kteří se už od začátku února scházejí pravidelně dvakrát týdně k výběhům do terénu i mimo areál Sokola. Nabírají tak především fyzickou kondici. Práce s míčem a posilování je čeká v hale BIOS.

Posledních několik let se družstvo mužů nezúčastňuje žádných zimních turnajů, se kterými v minulosti nebyly vždy dobré zkušenosti. Hráči mají klid na doléčení šrámů z podzimu (a zraněných bylo dost) a na kluzkých terénech v soubojích se soupeři se aspoň nikdo další nezraní ... O to větší chuť do hry potom na jaře mají. Nejinak je tomu i letos ...

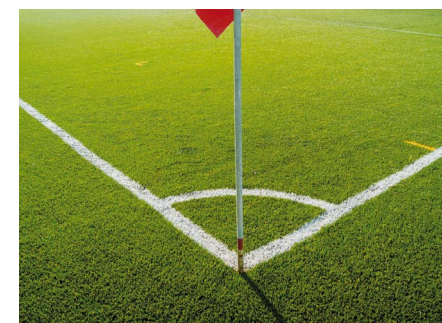
Během března, kdy už sníh na hřišti nebude (alespoň v to doufáme), sehraje náš tým několik přátelských přípravných zápasů. Soutěž pak zahájíme prvním mistrovským zápasem na Jílovišti, a to v neděli 26. března v 15:00 hodin.

Úspěšný trenér L. Kocourek (bývalý ligový

hráč Bohemians a Dukly Praha) i všichni hráči zůstávají v Dobřichovicích, nikdo neodešel. Naopak z Letů se vrací náš odchovanec Marcel Šlapák a Jakub Janouš. Mužstvo přezimovalo na skvělém prvním místě III. třídy – okresní soutěže Prahy-západ – s náskokem tří bodů před druhým celkem.

Jaro však bude mnohem náročnější a těžší. Každý po našich půjde ... Inu, fotbal není pro panenky. Přejme si tedy, ať se jim daří stejně dobře jako na podzim a zranění se vyhýbají...

Za oddíl kopané – Miloslav Omáčka

VOLEJBALOVÉ SOUTĚŽE

před závěrem

I když poslední utkání volejbalových soutěží proběhnou až koncem března, nebude na škodu, když se podíváme, jak si v současné době, tj. v polovině února, vedou naše družstva.

Muži A, první liga

V posledních zápasech základní části naši v domácím prostředí porazili Teslu Brno 3:0 a po výborném výkonu i vedoucí celek soutěže, Beskydy, poměrně jasně 3:1. Protože však v následujících dvou utkáních prohráli v Nymburku (1:3) a v Chocni (2:3), jejich celkový bodový zisk sice stačil na postup do play-off, ale „pouze“ ze sedmého místa konečné tabulky základní části:

1. Beskydy	58
2. Turnov	53
3. Č. Budějovice B	39
4. Staré Město	35
5. MFF Praha	33
6. Brno B	33
7. Dobřichovice	31
8. ČZU B	29
9. Nymburk	27
10. Tesla Brno	27
11. Choceň	26
12. TJ ČZU	25

V play-off, které se hraje na tři vítězná utkání, naši bohužel úspěšní nebyli – s druhým družstvem základní části, s Turnovem, prohráli na jeho hřišti dvakrát 0:3 a doma 1:3; tím pro ně další utkání v play-off skončila. Uvedme pro úplnost, že do semifinále postoupila družstva Beskyd, Turnova, Č. Budějovic a vítěz z dvojice Staré Město – MFF Praha.

Připomeňme si, že v loňské sezoně naši v základní části obsadili první místo a v následné sérii play-off postoupili až do finále, kde podlehl celku Brna v poměru 3:2 na zápasy. Ve srovnání s loňskem vychází tedy sezóna letošní jako nepříliš úspěšná. Naši však jistě udělají vše pro to, aby v té příští udělali svým příznivcům více radosti.

Ženy A, první liga

V závěrečných utkáních hrály naše ženy v Řepích se Španielkou 0:3 a 3:0, doma pak se Žižkovem 3:2 a 2:3. Přes tyto dvě porážky se naše děvčata stala jasným vítězem své skupiny:

1. Dobřichovice	47
2. Žižkov	35
3. Brno	31
4. Španielka	28
5. Hronov	26
6. Hradec Kr.	20

Postoupila tak s družstvy Žižkova a Brna do finále, kde kromě nich hrají i první tři družstva z druhé skupiny:

1. Č. Budějovice	53
2. Plzeň	49
3. Nusle	40

Ve finále se výsledky vzájemných utkání družstev téže skupiny započítávají, takže se utkají jen družstva, která postoupila z jiných skupin, a to vždy dvakrát doma a dvakrát venku.

V polovině února naše ženy sehrály ve finále už čtyři utkání: v Nuslích 0:3 a 3:0, doma s Plzní také 0:3 a 3:0. Průběžná tabulka finálové skupiny má k tomuto datu tuto podobu:

1. Č. Budějovice	27
2. Plzeň	23
3. Dobřichovice	22
4. Nusle	15
5. Brno	14
6. Žižkov	7

Ženské Áčko bude hrát ještě v těchto termínech: 17. a 18. 2. v Č. Budějovicích, 3. a 4. 3. doma s Nuslemi, 10. a 11. 3. v Plzni a soutěž zakončí 17. a 18. 3. doma s Č. Budějovicemi.

Zatímco v loňské sezoně skončily naše ženy ve finálové skupině na 4. místě, letos mají reálnou šanci o jedno nebo dokonce o dvě místa si polepšit. Doufejme, že jim to vyjde!

Muži B, krajský přebor 1. třídy

V polovině února je naše Běčko z devíti

družstev na 5. místě. Na domácím hřišti bude ještě hrát 25. 2. s Roztokami a 25. 3. s Benešovem, takže si své tabulkové umístění pravděpodobně polepší.

Ženy B, krajský přebor 2. třídy

Po zimní přestávce zahájí jarní část soutěže 29. 4. doma s Lysou n. Labem.

Starší žákyně, krajský přebor (2. výk. skupina)

V posledních dvou zápasech hrály 0:2 s Mělníkem a 1:2 s Brandýsem. V průběžné tabulce jsou zatím na osmém místě o bod za sedmým Dvorem Králové. Svou soutěž zakončí 19. 3. v Mělníku, kde budou hrát s Nymburkem a domácím Mělníkem.

HgS

Volejbalistky Sokola Dobřichovice.

Foto I. Caldová

Ještě jste nevyzkoušeli golf? Na Líšnici Vás zbaví mýtů o něm

Necelých 15 minut od Dobřichovic, 5 kilometrů vzdušnou čarou jihovýchodním směrem, o 150 metrů výše, za Strakonickou silnicí, přesně tam najdete golfový klub Líšnice. Možná jste o něm již slyšeli – nebylo by divu – je tam již 89 let. Přesto jste tam dosud nejspíše nebyli. Navzdory tomu, že golf patří mezi sporty, které si lidé nejlépe přejí vyzkoušet. Ale nevyzkoušejí ...

Také si myslíte, že golf není pro vás? Pak čtěte dál a možná zjistíte, že to je právě naopak. Na následujících řádcích vás zbavíme mýtů o něm, kterých po světě putuje více než dost.

Golf je drahý!

Golf mnohdy bývá prezentován jako drahý sport, nicméně je to jako s každým jiným

sportem. Kolik utratíte je jen na Vás. Základem vybavení je sada holí. Vybavení v běžné kvalitě není dražší než průměrné kolo. Sadu holí včetně bagu pořídíte v běžné kvalitě od 4 do 9 tisíc korun. Pro prvních pár let to určitě stačí. Není vůbec třeba kupovat každou chvíli nové, i když vás reklamy budou svádět ... Mnoha lidem stačí i sada s polovičním počtem holí, zvláště dětem či seniorům. Časem si koupíte golfové boty, aby vám to na trávě neklouzalo, a to je vše. Žádné další větší investice do vybavení nejsou nutné. Pro úplný začátek, kterým je návštěva dne otevřených dveří nebo golfového kursu pro začátečníky, ale nepotřebujete vůbec nic. Jen dobrou náladu. Hole vám na Líšnici půjčí.

Golf zabere moc času!

Zahrát si 9 jamek trvá obvykle necelé 2 hodiny. Najdete při tom cca 4 kilometry. 18 jamek zabere adekvátně déle. Pokud si jdete jen zatrénovat na cvičnou louku (driving), stačí na to obvykle hodina. Opět tedy, kolik času golfu dáte, je jen na vás. Je ale dost možné, že i když strávíte na golfu tolik času, kolik půjde, bude vám to stejně nakonec připadat málo ... Zvlášť když ho strávíte s rodinou nebo s přáteli. A jestli ten čas stráví děti na golfu místo u počítače, jediné dobře...

Golf je těžký!

Častou obavou zájemců o golf je to, že je moc obtížný. Ano, není úplně jednoduchý. Zatímco do míče dokáže nějak kopnout každý, začátečníkovi se mnohdy stane, že golfový míček netrefí vůbec ... Ale o to větší radost pak nastane, když se podaří naopak dokonalý úder. Pokud jste někdy sportovali, zejména hráli míčové hry, naučíte se

golf rychleji. Ale i sportem nepolíbení se ho dokáží naučit tak, aby si hru brzy užili. Je třeba to vyzkoušet a hlavně vytrvat. Na Líšnici jsou trenéři všech věkových kategorií, kteří mají pochopení pro individuální schopnosti.

Sport na celý život!

Golf má jednu hlavní výhodu. Když už se ho naučíte, na rozdíl od většiny sportů, pak můžete golf hrát celý život. Umíte si představit, pokud byste vůbec dali dohromady potřebný počet lidí, že budete chodit hrát basketbal, fotbal či hokej ještě v pokročilejší dospělosti či dokonce v seniorském věku? V tomto je golf podobný třeba tenisu, badmintonu a dalším sportům, které lze rovněž hrát prakticky celý život... Na rozdíl ovšem od těchto sportů si golf můžete stejně dobře zahrát s hráči, kteří mají naprosto jinou herní úroveň.

A navíc, v jakémkoliv věku se dokážete alespoň tu a tam vžít do pocitů nejlepších hráčů světa. Tomáš Glatz, dlouholetý obyvatel Dobřichovic, to vyjádřil krásně... „To je přece úžasné, když i já v 71 letech, umím zahrát jamku stejně dobře jako mistr světa“. Jasné, on ji tak zahraje častěji než já, ale i tak ... V kterém jiném sportu to je? Dokážeš „občas“ zaběhnout stovku pod 10 s?“

Golf – sport pro děti?

Zapojení dětí do golfu bude jeden z nejlepších dávků, jaké jim v životě můžete dát. Na novou počítačovou hru, telefon nebo značkovou mikinu si za čas (a možná už krátký) ani nevzpomenou ... Zato vliv, který na ně bude golf mít, bude patrný celý život. Ať už jde o přátele, které zde získají (i když mají stovky přátel na Face-

booku, možná se hodí pár dalších – skutečných), či vlastností, které jim pomohou v dalším životě. Golf navíc může hrát dítě každé sportovní kondice ... Nevadí ani, jestli doteď mělo rádo hlavně hamburgery a sport mu nic neříkal. Dokonce, řada špičkových golfistů má daleko do atletické postavy (podobně jako třeba baseballisté) ... A finanční náročnost? Děti mají golf levnější než většinu jiných sportů ... Nejmenší platí ročně 3000 Kč a mohou hrát tak často, jak chtějí. Mohou děti neomezeně chodit hrát třeba tenis za necelé 3 tisíce ročně? Porovnejte si sami kolik stojí jiné zábavy a zda je golf opravdu tak drahý...

Golf – čas být spolu

Když jsou děti malé, dělají s Vámi rády prakticky cokoliv. Ale v pubertě už s Vámi na výlety tak ochotně nepojedou a nevyhnutelně se tak omezí čas, který spolu trávíte. Golf je další příležitost, kdy můžete být jako rodina spolu. Rodiče, prarodiče a děti.

V letošním roce golfový klub Líšnice připravil několik termínů dní otevřených dveří. První je již 29. dubna a další následují. Na dni otevřených dveří vás trenéři během dopoledne seznámí se základy hry ... Přihlaste se na emailu info@gkl.cz nebo telefonu 603 383 238. Kompletní info na www.gkl.cz.

M. Babšický

Zubní ordinace

MUDr. Kateřina Živná

Tachovská 609, Radotín
přijímá nové pacienty.
Info a objednání na tel. 737 727 973

1928 GOLFOVÝ KLUB LÍŠNICE

Roční hrací karta Líšnice

10 000 Kč

(pro dospělé)

pro manžele 18 000 Kč

rodina (2+2 do 18 let) 23 000 Kč

senior 7 000 Kč

mládež do 13 let 3 500 Kč

mládež 14–18 let (+ studenti) 5 000 Kč

Nové ceny
členství
od 1000 Kč
za nehrací členství
(včetně 1000 míčů
na driving)

www.gkl.cz

 Beruška

Obujeme Vás i Vaše děti do kvalitní
značkové obuvi **OLANG**

POZOR! Až do vel. 50

Najdete nás na facebooku

<https://www.facebook.com/Beruskaoblezeni/>

ČERNOŠICE • Alešova 773 • (50m vlevo za samoobsluhou p. Vávry)

DOBŘICH s.r.o., Dobřichovice

nabízí možnost inzerce V DOBŘICHOVICKÉM KUKÁTKU
časopis vychází jako občasník, obvykle čtvrtletně
v březnu, červnu, září a prosinci

Ceník

* A5 (celá vnitřní strana) 3 500 Kč
Celoroční inzerce 11 200 Kč (4 x 2 800 Kč)

* A6 (polovina vnitřní strany) 2 000 Kč
Celoroční inzerce 6 800 Kč (4 x 1 700 Kč)

* A5 (třetí strana obálky + PR článek) 5 000 Kč
Celoroční inzerce 16 000 Kč (4 x 4 000 Kč)

* A5 (zadní strana pro PARTNERA Dobřichovického
Kukátka) 10 000 Kč. Celoroční inzerce
32 000 Kč (4 x 8 000 Kč)

Partner získává zhotovení inzerátu zdarma, zveřejnění
PR článku a příp. další dohodnuté výhody.

Formáty menší než A6 budou přijímány dle
prostorových možností za smluvní ceny.

Nekomerční řádková inzerce zdarma!

Kontakt: Stanislav Mlkeš, mob. 605 179 192,
e-mail: gabeva@volny.cz

Hobby do zahrady s.r.o.
Karlická 456
252 29 Lety
www.hobbydozahrady.cz
+420 240 201 151

NOVĚ NABÍZÍME

Oplocení Vašich pozemků od výrobce AZ PLOTOVÉ CENTRUM
Pracovní obuv a oděvy

MALÍŘSKÉ A FASÁDNÍ BARVY, OLEJE, LAKY, LAZURY

Široký výběr barev za skvělé ceny, míchání barev na počkání

Prodáváme za internetové ceny, možnost platby kartou, splátkový prodej, poradenství
Výdejní místo e-shopu www.HECHT.cz.
Výdejní místo e-shopu HOBBYDOZAHRADY.CZ.

PRODÁVÁME

- Zahradní stroje a nářadí, hadice a závlahové systémy, nádoby na vodu, chemii a příslušenství k bazénům, žebříky, zahradní nábytek, grily, slunečníky, houpačky, hračky a autíčka pro děti, palivové dřevo, substráty a hnojiva, košíkářské zboží a další výrobky do Vašich domovů a zahrad.

PROVÁDÍME

- Servis strojů všech značek zahradní techniky.
- Brousíme řetězy do pil, nože do sekaček a křovinořezů, zahradní nůžky, a další nářadí.
- Mícháme barvy na počkání, nabízíme i fasádní a malířské služby.
- Prořezy a kácení stromů, údržbu trávníků a další zahradnické práce
- Montáž dřevěného a drátěného oplocení

BABY CLUB OTTOMÁNEK s.r.o.
www.ottomanek.cz

Bazén v Dobřichovicích

Recepce: 257 710 101, mobil: 603 495 368

• kurzy plavání dětí a kojenců • aqua aerobics • sauna

DOB Centrum